

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

2^E JAARGANG

WOENSDAG 18 JULI 1917

No. 81

INHOUD

HET JAPANSCH BANKWEZEN	Blz. 529
Opslag van Goud in Nederland.....	531
De hooge Haringprijzen	531
De Exportcentrale	532
Index-cijfers	533
AANTEKENINGEN:	
Huiden- en Lederbeurzen	534
Vreemdelingenverkeer en gemeentebemoeding	534
Zilver.....	535
Lever Brothers.....	535
Zijde	535
REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED	535
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	536—544
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

WEEKBLAD ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN

Het secretariaat van het weekblad is gevestigd te Rotterdam, Pieter de Hooghweg 122, telefoon no. 3000. Telegramadres: Economisch Instituut.

Bijdragen en mededeelingen, den inhoud betreffende, gelieve men te zenden aan het secretariaat.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland, f 10,—, buitenland en koloniën f 12,— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richtte men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

Advertentiën f 0,35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

17 JULI 1917.

Men krijgt den indruk, dat voorshands de kans niet groot is wijziging te verkrijgen in den Britschen maatregel, waardoor de vaargeul, welke onze transatlantische scheepvaart bezigde, hare veiligheid volstrekt heeft verloren. Aldus is Nederland thans feitelijk van het overzeesche verkeer afgesloten, terwijl uit de omstandigheden, waaronder het zeegevecht bij Bergen plaats vond, blijkt, welke verdere verwickelingen uit de instelling der vaargeul voor ons land kunnen voortvloeien.

* * *

Het aanbod van geld is in de laatste weken minder overvloedig. Ook de afgelopen week was de stemming eerder vaster. Het aanbod van wissels is gering, maar desondanks moest men in het begin der week tot 2³/₈ pCt. toestaan om prima papier te kunnen plaatsen. Later werd wederom tot 2¹/₄ pCt. afgedaan.

Ook de prolongatierente was vast op 3 à 3¹/₄ pCt.

De wisselmarkt was wederom zeer onregelmatig.

Voorals de Markenkoers was aan sterke schommelingen onderhevig en in verband daarmee waren ook de koersen op Zweden en Zwitserland onzeker en werd zelfs de koers op Parijs enkele dagen in de beweging medegetrokken.

Door de politieke berichten uit Duitschland ontstond hier te lande weder een sterke vredesverwachting en als gevolg een algemeene vraag naar Marken. Aangezien die vredesverwachting in Zweden en Zwitserland blijkbaar niet gedeeld werd bleef de Markenkoers daar eerder flauw. Dientengevolge ontstond hier weder een zeer onnatuurlijke stijging voor Zweedsche kronen en Zwitsersche franken, waarbij voor Zwitserland tot 55 betaald werd. Toen later, door het verdere verloop van den politieken toestand, de Markenkoers hier weder terugliep en daarentegen door de sterke Nederlandsche vraag, in de bovengenoemde landen de koers steeg, trad voor die koersen weder een daling in. Intusschen was ook Parijs sterk gezocht om Zwitserland te maken voor neutrale doeleinden. Later was Parijs weder belangrijk flauwer, omdat de sterlingkoers in Parijs evenals de vorige week weder met sprongen opliep.

HET JAPANSCH BANKWEZEN.

In het Juni-nummer van het Weltwirtschaftliches Archiv is van de hand van den heer Adler te Kiel een overzicht verschenen over het huidige Japansche bankwezen, waarin schrijver in kort bestek tal van wetenswaardige feiten en cijfers mededeelt, welke grotendeels echter ook reeds vermeld waren in No. 52 van den vorigen jaargang van dit tijdschrift. Nu ook in ons land het bankwezen in een toestand van overgang en ontwikkeling verkeert interesseert het den Nederlandschen lezer wellicht iets naders te vernemen omtrent de hoofdgedachten, die aan het Japansche bankwezen ten grondslag liggen. Enkele kanteekeningen op bovengenoemde gegevens van meer statistisch karakter komen mij daarom wel gewenscht voor, omdat daaruit niet voldoende blijkt het diepe principiele verschil tusschen een organisatie zooals deze in Japan is ontstaan en zooals wij die in West-Europa kennen.

Men dient namelijk bij de beoordeeling van het moderne Japan een tweetal punten steeds in het oog te houden en wel ten eerste, dat de door dit land van ons overgenomen Westersche instellingen bij ons een logisch gevolg zijn van een groeiproces van vele tientallen jaren, terwijl Japan ze van buiten af heeft verworven. Ongetwijfeld verkeerden daardoor vele dezer nog in een min of meer experimenteel stadium, maar wanneer de Japanners eenmaal de ontbrekende ervaring hebben verworven en zich aan de nieuwe omstandigheden hebben leeren aanpassen, vertoonen

zij dikwijls een gróote mate van practisch inzicht en brengen soms in onze eigen instellingen verbeteringen aan, waartoe wij Europeanen niet licht kunnen besluiten, omdat onze bewegingsvrijheid veelal belemmering ondervindt van de bestaande traditie, van onze historische ontwikkeling of van door anderen verkregen rechten.

Op allerlei gebied, zooals in de diplomatie, in leger- en vloot-organisatie, in de geneeskunde, in de scheepvaart etc., heeft Japan ons dan ook reeds verbluft door zijn geweldige prestaties. Ook het bankwezen is een terrein, waarop de Japanner zich na eenig tasten en zoeken aldaar is gaan thuis gevoelen en waarop hij thans een eigenaardige oorspronkelijkheid en rationaliteit aan den dag legt. Dit nu komt in het artikel van den heer Adler niet voldoende naar voren.

Een tweede punt, dat bij de beoordeeling van Japan nimmer uit het oog verloren mag worden is het sterke sociale gevoel van den Japanner, gevolg van het feit, dat bij Japans gedwongen toetreding tot het wereldverkeer de maatschappelijke organisatie er nog ongeveer was zooals bij ons in de Middeleeuwen. Dit gemeenschapsgevoel heeft zich tegen het Westersche individualisme bijna ongerept weten te handhaven en terwijl het zich vroeger tot den eigen kleinen kring beperkte, heeft de Regeering dit, na de Restauratie der Keizerlijke Dynastie in 1868, op meesterlijke wijze weten om te smeden tot een allesoverheerschend gevoel van vaderlandsliefde. In de bedrijfspolitiek der groote economische instellingen is dit sociaal-nationale gevoel allerwegen te ontdekken en zeer bijzonder komt het tot uitdrukking in het Japansche bankwezen, dat zich behalve winstmakend instituut in niet mindere mate dienares der volksgemeenschap gevoelt. Adler laat dit hier en daar wel tusschen de regels doorschemeren, maar als Duitscher vindt hij dit element misschien zoo van zelf sprekend, dat hij het niet noodig heeft geacht daar nadrukkelijk de aandacht op te vestigen.

* * *

De taak, welke het Japansche bankwezen van stonde aan te vervullen had en waarvan het zich op zeer voldoende wijze heeft gekweten, bestond daarin, dat het er voor diende zorg te dragen, dat het weinige in Japan beschikbare kapitaal met zoo min mogelijk verlies en kosten dáár werd aangewend, waar het voor de ontwikkeling der inheemsche productie de beste diensten zou kunnen bewijzen; verder mede te werken tot het vestigen van zulke industrieën, welke hoewel commercieel misschien niet rendabel, toch voor een harmonische ontwikkeling der volkshuishouding noodig zijn, ten einde de natie zooveel mogelijk van het buitenland economisch onafhankelijk te maken; voorts ook te verhoeden, dat de in Japan te beleggen buitenlandsche kapitalen de autonomie van het rijk in gevaar zouden brengen.

Teneinde deze oogmerken verwezenlijkt te zien mengde de Regeering zich in het vrije bedrijfsleven en schiep na eenige mislagen een gecentraliseerde organisatie van het bankwezen, welke in hare hoofdtrekken op het volgende neerkomt. Naast de particuliere banken werd van staatswege een groep van zeven „special banks” in het leven geroepen, waaraan bijzondere voorrechten werden verleend, maar die daartegenover dan ook gehouden waren een van hoogerhand aangegeven bedrijfspolitiek te voeren. Deze groep bestaat uit de Nippon Ginko (Japansche Bank) welke als circulatie-bank het monopolie der bankbiljetten-uitgifte bezit en met hare disconto-politiek het Japansche credietwezen in de gewenschte banen te leiden heeft, een drietal koloniale banken voor Hokkaido, Formosa en Korea, die binnen hun territorium min of meer als centrale bank optreden en waarvan de beide laatsten het recht van bankbiljetten-uitgifte hebben en verder drie centrale banken voor de bevordering van den buitenlandschen handel, van den landbouw en van de industrie.

Deze laatste drie zijn:

1e. de Yokohama Shokin Ginko (Yokohama Specie Bank), welke geroepen is den handel met het buitenland te financieren, den export aan te moedigen, te trachten den invoer zooveel mogelijk over inheemsche importeurs te leiden en steun te verleen aan overzee gevestigde Japansche handelshuizen. Dank zij haar eigen kantoren in de voor Japan belangrijkste wereldhavens is bijna de geheele buitenlandsche wisselhandel in hare handen geconcentreerd, waardoor zij een vrij nauwkeurig overzicht heeft over de Japansche betalingsbalans en in overeenstemming met deze reguleert zij de wisselkoersen, daarin geholpen door haar goudvoorraad te Londen en New York;

2e. de Nippon Kangyo Ginko (Japansche Hypotheek Bank), welke behalve het verstrekken van gelden op hypotheek aan landbouw en industrie tevens als centrale bank optreedt voor een 46-tal Noko Ginko (d. z. provinciale hypotheekbanken voor landbouw en nijverheid). Zij verstrekt aan deze hypotheekbanken de noodige bedrijfsmiddelen op onderpand van door hun uitgegeven pandbrieven, welke zij elders niet of moeilijk zouden kunnen onderbrengen, maar daartegenover controleert zij de gestie dezer banken nauwkeurig en oefent grooten invloed uit op hun bedrijfs-politiek;

3e. de Nippon Kogyo Ginko (Japansche Industrie Bank), welke credieten verleent aan bestaande en medewerkt tot de oprichting van nieuwe industriele ondernemingen, daartegenover pandbrieven uitgeeft en langs dien weg ook buitenlandsch kapitaal importeert, dat aldus door haar tusschenkomst aan de industriele ontwikkeling van het land wordt dienstbaar gemaakt, zonder dat vreemdelingen daardoor zeggenschap verkrijgen in de binnenlandsche nijverheid.

De toestand dezer „special banks” per einde 1913 was in millioenen yen:

	Gestort kapit. pl. reserves pandbr.	Uitge- geven pandbr.	Depo- sito's	Cre- dieten	Dis- conto's
Japansche Bank	65,8		123,2	73,8	72,6
Kol. Bank voor Hokkaido	5,7	15,5	8,6	21,9	2,-
Formosa Bank	10,9		43,3	17,-	33,8
Koreaansche Bank	7,6		18,7	6,8	niet verm.
Yokohama Specie Bank	49,9		187,9	79,5	29,6
Jap. Hypotheekbank	21,5	177,7	4,-	186,8	1,6
46 Prov. hypoth. banken	55,6	71,7	27,5	126,-	1,4
Jap. Industrie Bank	19,1	52,2	15,9	27,9	27,8
Totaal	236,1	317,1	429,1	539,7	168,8

Bovendien waren voor 479 millioen yen bankbiljetten in omloop.

Een vergelijking van de positie dezer onder direct staatstoezicht staande met de particuliere banken, levert het volgende resultaat:

	Particuliere banken	Banken onder staats-toezicht
Gestort kapitaal plus reserves plus uitgegeven pandbrieven	514,1 millioen	553,2 millioen
Deposito's	1443,5 „	429,1 „
Bankbiljetten		479 „

De ruim 1600 particuliere banken zijn in theorie geheel vrij behoudens de voorschriften der Japansche bankwetgeving. Er is onder hen echter nog geen half dozijn voldoende krachtig om een eigen onafhankelijke bankpolitiek te kunnen voeren, daar zij bij gebrek aan een geldmarkt met particuliere geldgevers voor hunne herbeleeningen en herdisconteer-ingen op de „special banks” zijn aangewezen, zoodat ook de hoofdlijnen in hun beleid in overeenstemming moeten zijn met de wenschen der Regeering, zooals deze hen door de „special banks” wordt kenbaar maakt.

Van een „haute finance” zooals wij die in Europa kennen is in Japan geen sprake; zelfs die enkele Japansche Rothschilds als de Mitsui-, Iwasaki- (Mitsubishi), Sumitomo- en Soda-families trachten hunne betrekkelijke onafhankelijkheid niet te gebruiken tot

het verwerven van een eigen zelfstandige machtspositie binnen den Staat, doch gevoelen ten zeerste, dat hun rijkdommen vóór alles aan de volkshuishouding dienstbaar behooren te worden gemaakt en brengen dus geen dissonant in het samenspel van Regeering en banken.

Ondanks deze eensgezindheid en ver doorgevoerde arbeidsverdeling is er tusschen de verschillende instellingen onderling toch nog een zeer heilzame concurrentie, welke echter tegenover het buitenland ophoudt om plaats te maken voor een gemeenschappelijk front ten bate der natie.

Terwijl de toestand der volkshuishouding eenige jaren geleden nog vrij hachelijk was kan het Japanse volk thans, dank zij de door den oorlog gemaakte winsten en dank zij ook de hooggestemde doelbewuste leiding van zijn bankwezen, vol vertrouwen aan zijn economische ontwikkeling voortwerken.

P. A. Roeper Bosch.

OPSLAG VAN GOUD IN NEDERLAND.

De jongste Deutsche goudzendingen hebben veel pennen in beroering gebracht en waarlijk niet zonder reden. Terwijl deze groote goudtoevloed voor ons land wellicht zijn bedenkelijke zijde heeft is het voor Duitschland een groot voordeel, dat wij nog steeds bereid zijn, dat goud te ontvangen. Want men moet niet voorbijzien, dat een belangrijke goudzending naar Nederland niet alleen in ons land den Duitschen wisselkoers doet stijgen, maar ook overal elders. Zulk een goudzending doet de betalingsbalans van Duitschland naar den actieven kant, de onze naar de passiefzijde in beweging komen met het gevolg, dat, ceteris paribus, overal devies Berlijn zal stijgen, Holland in koers achteruitgaan.

Afgezien van de veelbesproken vraag of een groote goudvoorraad al of niet nadeelig is voor ons economisch leven, heeft deze toestand dus voor ons land het groote nadeel, dat de wisselkoersen op de landen, die den goudinvoer belemmeren, zich steeds meer te onzen ongunste gaan bewegen.

De vraag dringt zich op, of er uit onze functie van — vrijwel eenig voor de centrale mogendheden bereikbaar — goudabsorbant niet eenig voordeel is te trekken. Het is voor Duitschland een belang om zijn valuta te steunen, anders zou het niet van zijn met allerlei kunstmiddelen vergaarde goud zoo'n groot bedrag hebben afgegeven. Duitschland betaalt met dat goud niet slechts wat het ons had te voldoen, maar ook wat het anderen landen, met name Skandinavië, schuldig was. Het trekt dus bijzonder voordeel uit het feit, dat wij zoo grif goud opnemen, en het zendt ons tegen onzen wil meer goud dan onze rechtstreeksche betrekkingen noodig maken, terwijl het voor de levering van de door ons zoozeer begeerde steenkolen voedingsmiddelen in ruil verlangt, wat onze eigen voedselvoorziening zóó ernstig in de war brengt, dat hongeroproer er het gevolg van is geweest.

Is de tijd niet gekomen om hier te lande over te gaan tot een goudpolitiek van overheidswege, in nauwen samenhang met de levensmiddelen- en grondstoffenpolitiek, zoodat voortaan bij goudinvoeren voorwaarden kunnen worden gesteld als levering van een hoeveelheid goederen, waaraan wij behoefte hebben, zonder welke levering de goudzending de grens niet zou mogen overschrijden?

P.

DE HOOGHE HARINGPRIJZEN.

Een medewerker schrijft:

Zoo snel volgen in dezen tijd de gebeurtenissen elkaar op en zoo voortdurend wisselen de verhoudingen, dat het vrijwel ondoenlijk is met eenigen schijn van betrouwbaarheid vooraf vast te stellen, hoe een toestand een volgende oogenblik zijn zal. De meest vaste verwachtingen blijken ijdel, de secuurste berekeningen komen falikant uit en wat het eene moment wijze politiek schijnt, verkeert vlak daarop in zijn

tegendeel. Toen het vorige jaar aanzienlijk minder kleiaardappelen waren uitgepoot dan normaal, leek dit met het oog op de voedselvoorziening allerverderfelijkt; echter mislukte de oogst op de klei zoo grondig, dat het er weinig of niet toe deed, of al een grooter oppervlakte met kleiaardappelen bebouwd was geworden: het tekort stond toch bij voorbaat vast. De grotere uitpoot van fabrieksaardappelen, die eerst een misdaad jegens de voedselvoorziening scheen te zijn, bleek achteraf een weldaad. De oogst hiervan toch was vrij geslaagd en dat ons volk het grootste deel van den winter nog aardappelen heeft kunnen bekomen, is voor een goed deel te danken geweest aan de omstandigheid, dat er fabrieksaardappelen waren. Voorts zijn de stemmen, die in het najaar 1916 opgingen tegen het vermalen van aardappelen, dit voorjaar verstomd: het aardappelmeel verleende toen onschatbare diensten met betrekking tot eene geregelde broodvoorziening.

In 1916 kon men het niet genoeg brandmerken, dat de met mosterdzaad bezette oppervlakte van 904 H.A. in 1914 tot 4944 H.A. in 1916 gestegen was; thans, nu de aanvoer van onze spijsoliën in de war is, is er reden tot dankbaarheid, dat men in de vette mosterdolie over een voortreffelijke tafelolie beschikt, terwijl de mosterdkoeken een zeer te waardeeren veevoeder kunnen blijken.

Eind 1916 stond het als een paal boven water, dat kanariezaad onverkoopbaar zou zijn, als het verbod van uitvoer maar stipt gehandhaafd bleef; welnu, het uitvoerverbod werd stipt gehandhaafd, maar desniettemin liep de prijs op tot het drievoud van den normalen, omdat de schaarschte aan haver het kanariezaad tot paardenvoer verhief.

Op grond van art. 7 der Distributiewet werd bepaald, dat de boeren dit jaar ten hoogste 80 pCt. van de in 1913/1915 met suikerbieten beteelde oppervlakte met dit gewas mochten bebouwen; van deze vergunning is bij lange na niet ten volle gebruik gemaakt en het is zeer wel denkbaar, dat de Regeering eerlang genoopt zal zijn te verbieden suikerbieten als veevoeder te bezigen, zoo zij voorkomen wil, dat in den zomer 1918 de voorziening der Nederlandsche bevolking met suiker in de war zal loopen.

Een verder geval van falikant uitkomen van wiskunstig zeker schijnende berekeningen, dat thans bijzonder actueel is, heeft men bij de haring. In April j.l. werden de maximumgroothandelprijzen voor haring opgeheven, omdat het helder als de dag was, dat zij overbodig waren. Nooit is er in Nederland zooveel haring gegeten als in het afgelopen seizoen, n.l. 80.000.000 stuks, en toen er bij het eind van het seizoen nog dubbel zooveel aanwezig waren (210.000 kantjes op 1 Maart j.l.) was het voor ieder deskundige uitgemaakt, dat de haringprijzen tot een ongekend peil zouden dalen. Een handhaven van den maximumprijs was onder deze omstandigheden niet alleen overbodig, maar tevens ongewenscht, omdat die prijs mogelijk zou kunnen werken als rem tegen een daling, die onvermijdelijk komen moest.

Immers, waar zou men met zoo'n overvloed van haring heen? Uitvoer naar het eenige land, dat ze zou willen betrekken, Duitschland, was onmogelijk tengevolge van een door belanghebbenden met de Engelse Regeering getroffen overeenkomst, die bepaalde, dat voor slechts 20 pCt. van de vangst na eind Augustus, vrije export zou kunnen plaats vinden. De rest, voor zoover niet in Nederland benodigd, mocht naar neutrale landen en de geallieerden. Doch de geallieerden vroegen onze haring niet, en naar het eenige neutrale land, dat onze haring op vrij groote schaal gebruikt: Amerika, konden ze niet, omdat onze schepen niet anders dan in ballast mochten uitvaren. Trouwens, al was export naar Amerika mogelijk geweest — zulke groote voorraden als aanwezig waren, had men er toch niet kunnen afzetten.

Onder deze omstandigheden kon het als een uit-

komst gelden, dat voor de onverkochte partijen de Engelsche Regeering een bonus van 30 sh. per ton uitkeerde; immers, nu kon men het gebruik in Nederland aanmoedigen door de prijzen uiterst laag te stellen; zelfs bij een verkoop van 30 sh. beneden kostprijs werd n.l. nog geen verlies geleden. De handel wendde zich tot de Regeering om medewerking ter verkrijging van een verhoogd binnenlandsch debiet en het Centraal Bureau voor den afzet van Visscherijproducten noodigde directrices van kookscholen, beheerders van vluchttoorden en tal van autoriteiten van land- en zee-macht uit tot bijwoning van proeven, die zouden doen zien, op hoe tal van wijzen haring voor de voeding dienstbaar gemaakt kan worden: gezouten, gerookt, gemarineerd, gebakken in olie, gebakken in water, gekookt, als huzarensla enz. Maar op den dag der demonstratie zelf kwam al de tegenslag: de bonus der Engelsche Regeering zou niet uitgekeerd worden voor haring geleverd aan gemeentebesturen, interneeringskampen, vluchttoorden of leger, en meteen was daardoor de massa-gebruiker uitgeschakeld. Bovendien waren de directrices der kookscholen sceptisch gestemd ten aanzien der resultaten van de propaganda bij het volk voor vermeerderd haringgebruik en zoo stond al bij voorbaat vast, dat de reusachtige hoeveelheid aanwezige haring bij lange na niet afgezet zou kunnen worden. Meer dan ooit gold het voor uitgemeentebesturen, dat de haring van de teelt 1916 spotgoedkoop zou worden, en vooral zou dit het geval zijn, zoodra de zomer aanbrak en de kwaliteit van het artikel dagelijks achteruit zou gaan.

Merkwaardigerwijs trad er echter, toen de zomer naderde, in plaats van een prijsdaling prijsstijging op en voor enkele dagen is de toestand zelfs zoo geworden, dat de kleinhandel niet meer tegen dusdanige bedragen kon inkoop, dat verkoop tegen den tot dusver geldenden maximumkleinhandelprijs van 4 cent mogelijk was.

Verschillende factoren hebben het hunne er toe bijgedragen het ondenkbare tot werkelijkheid te maken. Nooit te voren was beproefd pekelharing langer dan één jaar goed te houden; de hoop op een spoedig einde van den oorlog, tengevolge waarvan export mogelijk zou worden naar Duitschland, dat een *f* 150 per ton haring zou willen besteden, heeft er ditmaal toe geleid, dat aanzienlijke partijen in koelruimten werden opgeslagen, terwijl ook nood-installaties werden gemaakt, die als koelruimte dienst konden doen. Aldus werd alvast een deel van den voorraad aan de markt onttrokken. Daarnaast bleef de hoop bestaan op export naar Amerika, waar allengs vraag naar haring ontstond, zoodat de prijzen aldaar tot 14 à 16 dollar per ton opliepen, en waarvan men verwachtte, dat het pressie op Engeland zou gaan uitoefenen ter verkrijging van toestemming voor Nederlandsche schepen om niet meer in ballast te hoeven uit te varen. Een derden factor voor prijsstijging deed de kleinhandel aan de hand, die vooral kleine haring ging vragen en „gesorteerde” en „dubbel-gesorteerde” haring van 1000 à 1100 stuks per ton verlangde. Voor die dubbel-gesorteerde haring kon wel iets extra's betaald worden, omdat ook dan nog verkoop tegen maximumkleinhandelprijs mogelijk was. Te meer kon men die extra's betalen, na het welslagen van de bodotterij van het publiek, dat zich „oude” haring voor „nieuwe” in de handen liet stoppen en dienovereenkomstige prijzen besteedde. De laksheid van enkele gemeentebesturen in het handhaven van den maximumkleinhandelprijs begunstigde daarenboven deze kwade praktijken nog. Een officieel communiqué, waarin werd medegedeeld, dat er nog geen nieuwe haring was en maximumkleinhandelprijs trouwens ook voor nieuwe haring gold, kwam ongeveer gelijk met het uitgeput zijn van de voorraden kleine haring; de detaillist moest nu groote haring betrekken en dien tegen 4 cent aan het publiek leveren, doch bleek toen bij inkoop zelf ongeveer dit bedrag te moeten betalen. En ook bij dezen prijs bleef het aanbod ook nog klein,

zoodat b.v. een Amsterdamsche coöperatieve inkoopvereniging, naar op een dezer dagen gehouden vergadering werd medegedeeld, zelfs geen enkel aanbod ontving op haar advertentie, waarin 3000 ton te koop werd aangevraagd.

Het is duidelijk, dat de aangegeven factoren niet voldoende zijn dit feit te verklaren, doch dat daarvoor een bijzondere oorzaak moet bestaan. En die oorzaak is dan ook: de groothandelaar is n.l. geslaagd voor haring een nieuw soort afzetgebied te vinden. Het stopzetten van den veevoederaanvoer heeft buitengemeene schaarschte aan varkensvoer doen ontstaan, en haring blijkt als zoodanig zeer wel gebezigd te kunnen worden. Werden aanvankelijk prijzen van *f* 10 à *f* 12,50 besteed, thans geeft men voor haring als varkensvoer grif *f* 17,50, terwijl de vraagprijs al tot *f* 20 gestegen is. Bij deze verhoudingen loopt de handel in geval van vasthouding geen gevaar voor verlies; hij kan immers de voor menscheijk gebruik ongeschikt geworden haring nog steeds als veevoeder kwijt, en ontvangt daarvoor dan vrijwel dezelfde prijzen als voor deugdelijke haring. Het feit, dat er momenteel nog 130.000 ton over is, doet daaraan niets af; bij het groote tekort aan varkensvoer is dit kwantum in een minimum tijds opgebruikt.

Dat de regeering bij dezen stand van zaken weer moest ingrijpen, spreekt wel vanzelf. Aan de zijde van den groothandel meende men, dat een verhooging van den maximum-kleinhandelprijs billijk was in verband met de kostprijzen. Tegen zoodanige verhooging is echter aan te voeren, dat het moeilijk gaat thans den prijs hooger te stellen dan het vorig jaar, toen de kwaliteit beter was dan nu, en voorts, dat de verhooging van den maximumkleinhandelprijs een nieuwe prijsverhoging door den groothandel zou kunnen bewerkstelligen, zoodat dan opnieuw de kleinhandelprijs naar boven zou moeten. Veeleer ligt het voor de hand de voor enkele maanden afgeschafte maximumprijzen voor den groothandel weer uit te vaardigen, en in kringen van belanghebbenden verwacht men dan ook, dat hiertoe inderdaad zal worden overgegaan. Middelen om te voorkomen, dat tengevolge van den maximumprijs het aanbod in de eerste hand heelemaal uitblijft, bieden Onteigeningswet en Distributiewet. Onteigening van een partij brengt deze in handen van de Regeering en dan verliest de houder den bonus der Engelsche Regeering, zoodat hij het niet licht op inbezitneming zal laten aankomen. En aan het gevaar, dat haring wel voor varkensvoer, maar niet voor menscheijk voedsel zal aangeboden worden, is gemakkelijk te ontkomen door gedurende enkele maanden het gebruik van haring anders dan voor menscheijk voedsel te verbieden.

De zaak is dus gemakkelijk in orde te krijgen, maar met dat al blijft het merkwaardig, dat kort nadat maximumprijzen zijn opgeheven ten einde een onvermiddelijke prijsdaling te bevorderen, die prijzen weer moeten uitgevaardigd worden om prijsopdrijving te voorkomen.

DE EXPORTCENTRALE.

Het overleg tusschen de Commissie van Rapporteurs en de Ministers van Landbouw en van Financien heeft thans plaats gehad. Uit het verslag, dat een reeks mededeelingen omtrent onderdeelen van het plan en in het bijzonder omtrent de niet en de wel voor deelneming in het aandeelenkapitaal en de leiding der vennootschap uit te noodigen personen bevat, blijkt dat bij de Ministers tegen opneming der ontwerp-statuten in de wet bezwaar blijft bestaan. Zij achten het niet wenschelijk, aangezien de inhoud der statuten „immers moet afhangen van de omstandigheden, welke telkens groote veranderingen vertoonen,” zoodat het zeer goed mogelijk is dat na de vaststelling telkens wijziging noodig zal zijn. Wij moeten bekennen, dat de redeneering ons ontgaat. De statuten regelen slechts de technische organisatie. Zal

deze door de omstandigheden dikwijls moeten veranderen? Vergeleken met de ongedachte ontwikkeling, die de N.O.T. genomen heeft, beschikken wij thans wat de Exportcentrale betreft, over veel meer gegevens. Zijn de statuten der N.O.T. zoo dikwijls gewijzigd, dat vaststelling van deze bij de wet onmogelijk zou zijn geweest? Intusschen verklaarde de regeering zich bereid het wetsontwerp aldus te wijzigen, dat daarin van de oprichting der naamloze vennootschap en van haar doel melding wordt gemaakt. Een nota van wijziging in dezen geest is ingediend.

Ook de heffing van rechten en het stellen van voorwaarden van anderen aard door de vennootschap — een zeer zwakke steê van het ontwerp en een van de voornaamste motieven, die de Kamerleden Van Beresteijn en Marchant er toe hebben geleid een amendement in te dienen, waarbij het geheel imperatief in handen der regeering zelve wordt gelegd — is een voorwerp van overleg geweest. Het stellen van algemeene normen vanwege de Regeering, waaraan de vennootschap gebonden zou zijn, werd niet uitvoerbaar geacht. Er zal evenwel beroep bestaan op den Minister van Landbouw, die zich bereid verklaarde een commissie van advies hiervoor in het leven te roepen, waarin geen personen zitting hebben, op wier advies de aangevochten beslissingen genomen zijn.

Een van de voordeelen der nieuwe regeling, in deze kolommen tot dusver niet nader besproken, is dat voor zoover het niet mogelijk zal zijn goederen in ruil te verkrijgen, althans in de credietverleening aan het buitenland stelsel wordt gebracht. De bedoeling in een lezenswaardig betoog in de Memorie van Antwoord nader uiteengezet, is, dat het vreemde papier door de vennootschap zal worden genomen, die daartegenover schuldbrieven uitgeeft tot een maximum van 25 maal haar aandelenkapitaal. De Nederlandsche Bank verklaart zich bereid deze schuldbrieven te beleenen, terwijl de staat aan de Ned. Bank een garantie geeft van maximaal f 20 miljoen voor het uit die beleening voor haar voortspruitend risico. Aangezien men — terecht — wenscht te bereiken, dat het papier zooveel mogelijk in handen der exporteurs blijft en het particuliere bankwezen er niet mede zal worden bezwaard, beperkt de Ned. Bank hare bereidverklaring tot de exporteurs zelf. De regeling der beleening is van dien aard, dat het risico van het credietpapier grootendeels bij de exporteurs zelf blijft, waarmede men het aannemen van buitenlandsch papier als betaling hoopt tegen te gaan en dus den invoer van goederen te bevorderen.

De aldus in het kort weergegeven regeling is in vele opzichten juist gedacht. Het wetsontwerp laat de keus tusschen de oprichting van een afzonderlijke bank, in welke aandelenkapitaal de Regeering voor f 20 miljoen zou deelnemen en de bovengenoemde vrijwaring der Ned. Bank. De regeering heeft thans het laatste stelsel gekozen, doch wenscht blijkens het verslag van het mondeling overleg, niettemin in het wetsontwerp beide mogelijkheden open te laten.

De voorwaarden van beleening zullen ongetwijfeld van dien aard zijn, dat, de staatsgarantie in aanmerking genomen, de Nederlandsche Bank haar risico geheel gedekt ziet. Toch is het de vraag of de medewerking der Bank in ander opzicht wel geheel zonder bedenking is. Mocht het toch ooit zoover komen, dat op groote schaal tot beleening wordt overgegaan — wat, bij daling beneden den beleeningskoers stellig het geval zal zijn — dan is de omstandigheid dat de Bank zich belast ziet met een hoeveelheid papier, die feitelijk bij haar geblokkeerd is en die, zoolang uitstooting van den overmatigen goudvoorraad van thans niet mogelijk is, onvermijdelijk leiden moet tot verdere geforceerde opvoering van de hoeveelheid hier te lande circulerend ruilmiddel al van beteekenis genoeg. Wij raken hiermede een vraagstuk, dat veel te belangrijk is om in enkele woorden te worden afgedaan. Voor het oogenblik

volstaan wij er dus mede op dit gevolg te wijzen.

Aangeteekend zij ten slotte dat de regeering omtrent de plaatsing van het aandelenkapitaal nog geen definitieve plannen heeft gemaakt. Bij het mondeling overleg heeft zij echter het denkbeeld geuit, dat b.v. 1 miljoen ter beschikking zou kunnen worden gesteld van de Maatschappij van Nijverheid en de Vereeniging van Ned. Werkgevers, een gelijk bedrag voor het Landbouw-comité en andere landbouwverenigingen, een gelijk bedrag voor de Vereeniging voor den Geldhandel, een gelijk bedrag voor Kamers van Koophandel en een gelijk bedrag voor enkele groote gemeenten of de Vereeniging van Nederlandsche Gemeenten.

B.

INDEX-CIJFERS.

De afgelopen maand heeft een stijging in het index-cijfer der groothandelsproducten te zien gegeven, welke die van de maand Maart nog te boven gaat en de grootste stijging is sedert het begin van den oorlog voorgekomen. Het totaal-cijfer liep 231 punten op tot 5646, terwijl relatief vermeerdering plaats vond van 246.0 tot 256.6. De gebruikelijke tabel die hieronder volgt wijst uit, dat de stijging zich niet over de geheele linie bemerkbaar heeft gemaakt. De belangrijke climax bij de granen- en vleesch-groep is de volstreckte aanleiding alsmede de zonder precedent zijnde vlucht der katoennotering die, gelijk men weet, reeds leidde tot het sluiten van de katoenbeurs te Liverpool.

Data	Granen en vleesch	Anderere voedings- en genotm.	Weefstoffen.	Doffstoffen.	Diversen: oliën, hout, rubber, enz.	Totaal	Algemeen index-cijfer
Basis (gemidd. 1901—5)	500	300	500	400	500	2200	100,0
1 Januari 1914	563	355	642	491	572	2623	119,2
1 April	560	350 1/2	626 1/2	493	567	2597	118,0
1 Juli	565 1/2	345	616	471 1/2	551	2549	115,9
Einde Juli	579	352	616 1/2	464 1/2	553	2565	116,6
„ Aug.	641	369	626	474	588	2698	122,6
„ Sept.	646	405	611 1/2	472 1/2	645	2780	126,4
„ Oct.	656 1/2	400 1/2	560	458	657	2732	124,2
„ Nov.	683	407 1/2	512	473	684 1/2	2760	125,5
„ Dec.	714	414 1/2	509	476	686 1/2	2800	127,3
„ Jan. 1915	786	413	535	521	748	3003	136,5
„ Febr.	845	411	552 1/2	561 1/2	761	3131	142,3
„ Mrt.	840	427	597	644	797	3305	150,2
„ April	847	439 1/2	594 1/2	630	816	3327	151,2
„ Mei	893	437	583	600	814	3327	151,2
„ Juni	818	428	601	624	779	3250	147,7
„ Juli	838 1/2	440 1/2	603	625	774	3281	149,1
„ Aug.	841	438 1/2	628	610 1/2	778	3296	149,8
„ Sept.	809 1/2	470 1/2	667	619 1/2	769 1/2	3336	151,6
„ Oct.	834	443 1/2	681	631 1/2	781	3371	153,2
„ Nov.	871 1/2	444	691	667 1/2	826	3500	159,1
„ Dec.	897	446	731	711 1/2	848 1/2	3634	165,1
„ Jan. 1916	946 1/2	465	782 1/2	761 1/2	884 1/2	3840	174,5
„ Febr.	983	520 1/2	805 1/2	801 1/2	897 1/2	4008	182,2
„ Mrt.	949 1/2	503	796 1/2	851	913	4013	182,4
„ April	970 1/2	511	794 1/2	895	1019	4190	190,5
„ Mei	1024	529	805	942	1019	4319	196,3
„ Juni	989	520	794	895	1015	4213	191,5
„ Juli	961	525	797	881	1040	4204	191,1
„ Aug.	999 1/2	531 1/2	882	873	1086	4372	198,7
„ Sept.	1018	536 1/2	937	858 1/2	1073	4423	201,0
„ Oct.	1124 1/2	543	990 1/2	850 1/2	1087 1/2	4596	208,7
„ Nov.	1177 1/2	558	1091	850 1/2	1102	4779	217,2
„ Dec.	1294	553	1124 1/2	824 1/2	1112	4908	223,0
„ Jan. 1917	1310	561	1137	825 1/2	1119 1/2	4953	225,1
„ Febr.	1312 1/2	581 1/2	1189	829 1/2	1159 1/2	5072	230,5
„ Mrt.	1346	610 1/2	1226	834 1/2	1283	5300	240,9
„ April	1362	642	1240	842	1293	5379	244,5
„ Mei	1376 1/2	648	1261 1/2	839 1/2	1286 1/2	5412	246,0
„ Juni	1432 1/2	652 1/2	1441	841 1/2	1278 1/2	5646	256,6

De Economist teekent bij hare cijfers het volgende aan: „De sensationele gebeurtenissen op de katoenmarkt werden verhaast door slechte berichten ten aanzien van den Amerikaanschen oogst en het plotseling veldwinnend inzicht, dat schaarschte van ruw

materiaal voor de deur stond, joeg de prijzen op. De heeren Robert Barbour and Brother te Manchester zeggen in hun marktbericht, dat de beide laatste jaren een productie van 12½ miljoen balen verschaften, naast een verbruik van 15 miljoen.

„Wat staat ons te wachten — vragen zij — wanneer een derde seizoen nogmaals eene productie oplevert van slechts 12½ miljoen balen?”

Bij de granen en verdere voedingsmiddelen zijn geïmporteerde tarwe, rund- en varkensvleesch, zoo ook gerst, alle aanmerkelijk in prijs gestegen. Van de subsidiaire voedingsmiddelen zakte koffie wat af en was boter wat vaster. Wat de textielmarkt betreft viel naast de katoencrisis alleen eene prijsstijging voor Australische wol en voor vlas op. Bij de metalen sloot tin een weinig goedkooper. Kolen (Newcastle steam) trokken gedurende de maand een shilling aan. De groep diversen was lusteloos. Rubber verloor 2½ d. op het ₤ en talk sloot 1 sh. per cwt. lager.

Hoe abnormaal de huidige prijzen zijn moge de volgende vergelijking, aan de Economist ontleend, nader uitwijzen.

Prijzen aan het einde van het eerste halfjaar:

	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.
IJzer Clev. No. 3	56/	51/6	66/9	87/6	92/6
Stalen rails ..	135/	120/	160/	225/	225/
Kolen N.castle	15/	14/6	20/6	55/	30/6
Koper Stand.	£ 63 3/8	£ 60 1/8	£ 82 1/4	£ 103 1/2	£ 130 1/4
Tin Standard	£ 194	£ 137 1/2	£ 171	£ 174	£ 243 7/8
Lood (Eng.) ..	£ 20	£ 19 3/4	£ 25	£ 30 1/4	£ 30
Tarwe	32/8	34/3	52/	46/3	78/1
Gerst	24/3	25/4	34/4	49/1	75/
Haver	19/1	20/	31/9	30/10	55/2
Rundvl. (2e kw.)	2/10	3/8	5/6	6/6	9/
id. (1e kw.)	5/4	5/4	7/10	9/2	11/8
Schapenvleesch	6/	6/10	7/8	9/6	12/8
Suiker (W.-Ind.)	12/1 1/2	11/3	16/	nom.	42/3
Koffie (Santos)	62/3	52/6	52/8	58/6	482/6
Thee (gewone)	5 d.	6 1/8 d.	8 1/2 d.	8 3/4 d.	218 3/4 d.
Rijst	8 1/2 d.	7 1/2 d.	12/10 1/2	16/1 1/2	26/3
Katoen (midd.)	6,80 d.	7,63 d.	5,28 d.	8,21 d.	19,45 d.
id. (40's weft)	10 d.	10 1/8 d.	8 1/8 d.	12 7/8 d.	23 1/2 d.
Wol (N.Z. Wales, greasy average)	14 3/4 d.	14 1/2 d.	14 1/2 d.	21 1/2 d.	258 1/2 d.
Talk	34/	32/	33/6	45/	57/6
Hennep (Manila)	£ 29 3/4	£ 26 1/2	£ 41	£ 54	£ 85
Zijde (Canton)	12/	13/	11/6	15/9	17/9
Jute	£ 29 1/4	£ 26 3/4	£ 22 3/8	£ 30	£ 43
Vlas (Riga ZK)	£ 34	£ 29 1/2	nom.	nom.	£ 133
Petroleum	8 3/8 d.	7 1/2 d.	8 3/4 d.	12 d.	14 1/2 d.
Rubber (Fine hard para p. lb.)	3/9 1/2	2/9 3/4	2/6 3/8	2/8	2/11 1/2

¹⁾ O. Ind. fine ordinary good middling.

²⁾ Gebroken en gezeefd.

³⁾ Victorian scoured.

De Economist merkt zelf op, dat in meerdere gevallen de prijzen aanmerkelijk meer zouden zijn gestegen indien zij door overheidsmaatregelen niet in hunne vrije beweging waren belemmerd geworden.

AANTEEKINGEN.

Huiden- en Lederbeurzen. — In aansluiting aan het artikel over „Een Nederlandsche Huiden- en Lederbeurs” in het nummer van 9 Mei l.l. kunnen wij mededeelen, dat op Donderdag 12 Juli eene nieuwe vergadering van belanghebbenden bij handel en nijverheid in huiden en leder ter Kamer van Koophandel en Fabrieken te Rotterdam is gehouden, waarin door de uit belanghebbenden te Rotterdam en te Amsterdam benoemde Commissies werd gerapporteerd, dat tusschen hen volledige overeenstemming was verkregen op de basis, dat zoowel te Rotterdam als te Amsterdam eene Huiden- en Lederbeurs, met geheel gelijke statuten, zal worden opgericht, welke beurzen gecentraliseerd zullen zijn in eene Nederlandsche Huiden- en Lederbeurs te Rotterdam, die zich in het bijzonder met de samenstelling der marktcondities en der arbitrageregeling zal bezig houden. Voorgesteld werd het volgende:

De plaatselijke beurzen, die zich meer in het bijzonder aan de behartiging der locale belangen zullen wijden, vaardigen ieder hunner twee bestuursleden als leden van het Dagelijksch Bestuur der Centrale af, terwijl ook in andere plaatsen met gelijke statuten op te richten beurzen, hetzelfde recht kunnen verkrijgen.

De leden der plaatselijke beurzen zijn uit dien hoofde lid der Centrale en hebben op alle aangesloten beurzen toegang en recht van introductie.

De leden worden naar hunne opgave in vakafdeelingen ingedeeld en de vakafdeelingen vaardigen ieder een lid in het Bestuur der Centrale af. Intusschen kunnen ook vakbonden lid der Centrale worden en een bestuurslid daarin aanwijzen, maar in dat geval treedt de afgevaardigde van den vakbond in de plaats van dien der vakafdeeling van denzelfden tak van bedrijf.

Het concept der statuten en van het huishoudelijk reglement der Centrale en dat der statuten der plaatselijke beurzen, werden door de druk bezochte vergadering goedgekeurd en daarop werd tot oprichting van de Amsterdamsche Huiden- en Lederbeurs, de Rotterdamsche Huiden- en Lederbeurs en de Nederlandsche Huiden- en Lederbeurs te Rotterdam met algemeene stemmen besloten.

De Bestuursleden der drie Vereenigingen zullen in eene volgende vergadering worden benoemd.

Zoodra de vakafdeelingen zullen zijn samengesteld zal het concept der marktcondities aan hen ter goedkeuring worden voorgelegd; zoo spoedig mogelijk zullen dan deze en de arbitrage-regeling aan een algemeene vergadering ter vaststelling worden aangeboden.

Vreemdelingenverkeer en Gemeentebemoeiing. — In het zoo juist verschenen Jaarverslag over 1916 der Algemeene Nederlandsche Vereeniging voor Vreemdelingenverkeer, dat een goed beeld geeft van de werkzaamheid van dit nieuwe lichaam, wordt o.m. het volgende gezegd: „Een zaakkundig geleide propaganda, die de natuurlijke voordeelen van een plaats onder de aandacht van belangstellenden brengt, is een gemeentebelang, dat niet alleen en uitsluitend door den onbetaalden arbeid van honoraire bestuursleden eener particuliere vereeniging zou moeten worden voorgestaan, maar dat de volle aandacht en zorg van het gemeentebestuur verdient. Geldt zulks in de allereerste plaats voor de groote steden in ons land, ook voor de kleine gemeente, die een groot aantal zomergasten herbergt, waardoor velen een bestaan vinden, is het van belang, dat het publiek wete, waar het onpartijdige inlichtingen omtrent hotels en pensions en eventueele vestiging kan verkrijgen. Een groot voordeel zou het zijn, indien daarvoor een gemeentelijk bureau bestond. „De gemeenten, die zoo gelukkig zijn te kunnen beschikken over de diensten van een Vereeniging voor Vreemdelingenverkeer, zouden eigenlijk de kosten van dien inlichtingendienst behooren te dragen, waardoor zij zich het recht konden verzekeren, om door hare vertegenwoordigers contrôle op den gang van zaken te doen houden.”

Wij maken deze woorden gaarne tot de onze. In een vorige aantekening werd er reeds de nadruk op gelegd, dat het opnemen van touristen voor een land een bij uitstek voordelig bedrijf is. In de eerste plaats door het economische der prestatie welke den vreemdeling geboden wordt, maar vooral ook voordelig door de indirecte resultaten voor menige andere onderneming. Echter moet het vreemdelingenverkeer dan ook meer algemeen als een volslagen bedrijf beschouwd worden; te veel bekijkt men in Nederland nog een hotel hier, een stoombootdienst ginds, als locale ondernemingen zonder de functie te zien die alle instellingen van dusdanig karakter vereenigt in een en hetzelfde economisch-bedrijf. Wijdte de overheid haar aandacht aan menig tak van bedrijf, dan is de wensch billijk, dat het een

andere — het tourisme — niet links laat liggen en wij gelooven daarom dat de „Algemeene” juist is in haar verlangen. Onze groote Kamers van Koophandel kennen commissies voor de scheepvaartbelangen, voor de post en telegrafie enz.; wij zijn van meening dat een commissie voor de belangen der vreemdelingen-ontvangst daarnaast zeer goed een plaats zou kunnen innemen. Waar de regeering zich voor het oogenblik in zake vreemdelingenverkeer op het standpunt stelt slechts initiatief van anderen te steunen, kunnen de gemeenten met recht zich inlaten met een bezigheid die nu — gelijk bovenstaand citaat in het licht stelt — overgelaten is aan het min of meer gelukkige en doeltreffende initiatief van „honoraire” belangstellenden. Is de indruk dien wij kregen juist, dan is het vooral in Frankrijk, dat de gemeentebesturen zelve optreden ter behartiging, of wel besturing, van het vreemdelingenverkeer en naar men zegt met gunstige financieele resultaten voor de burgers der zich interesseerende steden. — H.

Zilver. — Zooals uit de wekelijks in dit tijdschrift opgenomen cijfers blijkt, is in den laatsten tijd de zilverprijs weder voortdurend stijgende en is dezer dagen zelfs de prijs van 40 d. overschreden. De oorzaak dezer stijging, welker beteekenis in het oog springt wanneer men weet, dat de gemiddelde prijs in 1915 23⁴/₁₆ d. bedroeg, wordt volgens Londensche berichten in hoofdzaak gezocht in den uiterst geringen aanvoer. Men becijfert, dat bij een prijs van ongeveer ruim 43 d. de Indische rupee aan de markt zal komen. De moeilijkheden, waarvoor de Indische regeering thans op muntgebied staat zullen hierdoor in hooge mate vermeerderen. Als steeds in tijden van groote welvaart der Indische bevolking, waarvan het opnemingsvermogen onuitputtelijk schijnt, heerscht er reeds thans, niettegenstaande voortdurende aanmuntning in Voor-Indië, een zekere schaarschte aan zilveren ruilmiddel. Komt zich hierbij voegen een zilverprijs boven het huidige versmeltingspunt, dan zal de Voor-Indische regeering er niet aan kunnen ontkomen op het voorbeeld van Egypte er toe moeten overgaan tot het in omloop brengen van papieren rupees. Plannen hiertoe zijn reeds meer dan eens overwogen, doch tot dusver steeds onuitgevoerd gebleven.

Lever Brothers. — De Engelsche regeering, die thans niet dan in uitzonderingsgevallen toestemming geeft tot particuliere emissies, heeft dezer dagen goedgevonden, dat het kapitaal der allengs uit de zeepfabrieken te Port Sunlight gegroeide wereldzaak met niet minder dan 10 £ miljoen wordt verhoogd en aldus gebracht op 40 £ miljoen, een voor Europeesche verhoudingen wel zeer hoog bedrag. Naar wordt medegedeeld, vindt de verhooging in de eerste plaats haar oorzaak in de plannen om op groote schaal over te gaan tot de vervaardiging van margarine, een voornemen door de Engelsche regeering blijkbaar in zoodanige mate van nationaal belang geacht, dat de toelating der emissie gemotiveerd werd geoordeeld. De Engelsche bladen brengen in herinnering, dat de Lever-zaak, welke hiermede haar kapitaal in den loop van 4 jaren zal hebben verdubbeld, thans niet minder dan 74 dochterondernemingen telt, terwijl, behalve de reeds genoemde margarinefabricage ook nog een belangrijke uitbreiding van de scheepvaartbelangen der combinatie en in verband hiermede de stichting van een afzonderlijke onderhoorige maatschappij onder den naam van „Transport Steamship Cy.” te verwachten is.

Zijde. — Wij lezen in de „Economiste Europeen”, dat de „Union des Marchands de Soie de Lyon” haar statistiek der vermoedelijke ruwjijde-productie in Frankrijk en daarbuiten, voor het jaar 1916 gepubliceerd heeft. Door het ontbreken van gegevens betreffende de productie in Oostenrijk-Hongarije en de Levantijsche landen zijn ten aanzien van deze landen

wederom de cijfers gekozen, welke in het jaar 1915 werden aangenomen.

	gem. 1910/14	1915	1916
Frankrijk.....	396	130	220
Italië	3.828	2.880	3.612
Spanje	81	55	90
Oostenrijk	180	85	85
Hongarije.....	134	65	65
Levant en Centr. Azië	2.419	1.040	1.040
Verre Oosten	18.076	19.410	20.583
	25.114	23.665	25.695

De statistiek luidt in duizendtallen kilogrammen. De vermeerdering voor het Verre Oosten vindt hoofdzakelijk haar ontstaan in de toeneming, welke ten aanzien van Japan verondersteld is, n.l. van 12.005 tot 13.350 duizend K.G. De export der zijdestoffen van Lyon bedroeg in 1913 bijna 430 millioen francs. In 1915 was dit cijfer 348,5, in 1916, 385 millioen francs.

REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Uitvoer van postpakketten, inhoudende gouden en zilveren voorwerpen, enz. Door den Directeur-Generaal der Posten en Telegrafie wordt de aandacht van belanghebbenden er op gevestigd, dat er, in verband met het hier te lande bestaande uitvoerverbod voor metaal in elken vorm, bij insluiting van gouden en zilveren voorwerpen, enz. in voor het buitenland bestemde postzendingen, gevaar bestaat voor verbeurdverklaring en gevangenisstraf.

Granen en peulvruchten. Bij beschikking van 12 dezer heeft de Minister van Landbouw, enz. verboden de aflevering van ongedorschte granen en peulvruchten. Vervoer van ongedorschte granen en peulvruchten zal behoudens tegenbewijs worden beschouwd als begin van uitvoering eener verboden aflevering.

Verbouw van karwijzaad en andere handelsgewassen in het oogstjaar 1918. Het ligt in de bedoeling ingevolge art. 7 der Distributiewet 1916 den verbouw van karwijzaad, kanariezaad, bruin en geel mosterdzaad, blauwmaanzaad en uien in het oogstjaar 1918 zoodanig te beperken, dat iedere verbouwer met deze gewassen in totaal niet meer mag betelen dan 40 pCt. van zijn gemiddelden verbouw in de jaren 1913—1915, terwijl die verbouw bovendien verbonden zal worden aan de voorwaarde, dat de verbouwer zich verplicht den oogst tegen nader vast te stellen prijzen ter beschikking van de regeering te stellen. Deze prijzen zullen zoodanig worden gesteld, dat de verbouw der genoemde gewassen minder voordeelig zal blijken dan die van de voedingsgewassen.

Prijzen klein tarwebrood. De Minister van Landbouw, enz. heeft bepaald, dat de vastgestelde maximumprijzen voor tarwewater- en tarwemelbrood niet van toepassing zijn op kleinbrood, waaronder wordt begrepen luxe- en krentenbrood.

Beperking gasverbruik. Van 1 dezer af zullen aan geen gasfabriek méér kolen worden verstrekt, dan noodig zijn voor een gasafgifte van 65 pCt. van de overeenkomstige maand van het vorige jaar, tenzij zeer deugdelijk is aangetoond, dat een overschrijding van dit percentage gewettigd is.

Koolzaad van den oogst 1917. Het ligt voornamelijk niet in de bedoeling van den Minister van Landbouw om het koolzaad van den oogst 1917 in bezit te nemen. Echter wordt, teneinde vasthouden van het koolzaad te voorkomen, thans reeds aan belanghebbenden medegedeeld, dat, indien in de maand Juni van het volgende jaar nog meer of minder belangrijke partijen aanwezig mochten zijn, deze alsnog in beslag zullen worden genomen.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	14 Juli 1917	20 Juli 1914
Ned. (Disc. Wissels.	4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14
Bel. Binn. Eff.	4 1/2 " 1 " '15	4 " 23 " '14
Bank (Vrsch. in R.C.	5 1/2 " 19 Aug. '14	5 " 23 " '14
Bank van Engeland	5 " 23 Apr. '17	3 " 29 Jan. '14
Duitsche Rijksbank	5 " 23 Dec. '14	4 " 5 Febr. '14
Bank van Frankrijk	5 " 20 Aug. '14	3 1/2 " 29 Jan. '14
Oostenr. Hong. Bk.	5 " 10 Apr. '15	4 " 12 Mrt. '14
Russische Staatsbk.	6 " 27 Juli '14	5 " 1 Apr. '14
Nat. Bank v. Denem.	5 " 10 " '15	5 " 6 Febr. '14
Zweedsche Rijksbk.	5 1/2 " 9 Nov. '16	4 1/2 " 6 " '14
Zwitserse Nat. Bk.	4 1/2 " 2 Jan. '15	3 1/2 " 19 " '14
Bank van Italië ..	5 " 1 Juni '16	5 " 9 Mei '14
Feder. Res. Bk. N.Y.	3-4 1/2	—
Javasche Bank....	3 1/2 " 1 Aug. '09	3 1/2 " 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen Part. disconto	Berlijn Part. disconto	Parijs Part. disc.	N. York Call-money
	Part. disconto	Prolongatie				
14 Juli '17	2 1/4	3	4 25/32	4-5/8	—	3-3 1/2 1)
9-14 J. '17	2-2 3/8	3-3 1/4	4 13/16-4 3/8	4-5/8	—	2-4
2-7 J. '17	2-2 1/4	2 1/2-3	4 5/8-4 3/8	4-5/8	—	2 1/2-3 1/2
25-30 J. '17	2	2 1/2-3 1/2	4 5/8	4-5/8	—	2-6
10-14 J. '16	1 1/2-2	2 1/4-2 3/4	5 3/32-5 3/4	3 3/4-4 3/8	—	2 1/2-4 1/2
12-15 J. '15	2 5/8-2 3/8	2 3/4	4 13/16-5 1/8	—	—	1 1/4-7/8
20-24 Jul. '14	3 1/8-3 1/16	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1 1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

1) Noteering van 6 Juli 1917.

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteeringen te Amsterdam opgenomen. De dagelijksche koersen op New York, alsmede de laagste en hoogste der week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New York
9 Juli 1917 ..	11.53 3/4	33.52 1/2	42.12 1/2	2.42 3/16
10 " 1917 ..	11.54 1/4	33.85	42.40	2.42 3/8
11 " 1917 ..	11.55 3/4	35.—	42.55	2.42 1/2
12 " 1917 ..	11.56	35.02 1/2	42.55	2.42 3/8
13 " 1917 ..	11.55 1/2	34.75	42.35	2.42 1/2
14 " 1917 ..	—	—	—	2.42 1/2
Laagste der week	11.52 1/2	33.35	42.—	2.42
Hoogste " "	11.57	35.40	42.60	2.42 3/4
7 Juli 1917 ..	11.54 3/4 1)	33.62 1/2 1)	42.15 1)	2.42 3/8
30 Juni 1917 ..	11.57 1/2	34.75	42.35	2.43 1/8
Muntpariteit ..	12.10 3/8	59.26	48.—	2.48 3/4

1) Noteering van 6 Juli.

Data	Zwitserland	Weenen	Kopenhagen	Stockholm	Batavia telegrafisch
14 Juli 1917	52.75	21.90	70.50	75.30	99 3/4-100 1/2
Laagste d. w.	51.05	21.05	70.40	74.75	—
Hoogste " "	55.—	22.40	70.85	75.95	—
7 Juli 1917	51.25	21.10	70.80	74.60	99 3/4-100 1/2
30 Juni 1917	50.30	21.85	70.60	73.90	99 3/4-100 1/2
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

De kalmte op de wisselmarkt kan nog maar niet wederkeren, en steeds meer doen zich politieke invloeden gelden. In tegenstelling met de vorige week was de stemming deze week vast. Londen steeg van 11,53 1/2 tot 11,56, slot iets gemakkelijker op 11,55%. Parijs liep op van 41,95 tot 42,55 op vraag voor Zwitserland, was daarna weder sterk aangeboden, slot ca. 42,30. Ook dollars vaster 242 3/16, 242 5/8, 242 1/2. Berlijn weder onregelmatig en dagelijks sterk schommelend. Aanvankelijk gezocht en oplopend van 33,50 tot 35,20, had daarna het aanbod weder de overhand en liep de koers tot 34,75 terug. Weenen ongeveer in gelijke beweging. Het sterkst fluctueerend was Zwitserland, dat een oogenblik met 55,— betaald werd, maar bijna direct daarna weder tot 53,35 terugviel en op 52,75 sloot. Ook Zweden was sterk in beweging 75,05, 75,85, 75,55, 75,80, 75,—, 75,30. De beide andere Scandinavische landen waren eerder flauwer. Roebels sterk gezocht en enkele dagen zonder eenig aanbod. De koers steeg tot 59,50, waarna weder belangrijk aanbod uit Scandinavië een daling deed ontstaan. Lires prijshoudend. Spanje en Argentinië onveranderd.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
14 Juli 1917	4.76.50	5.75 1/2	nom.	41 3/16
Laagste d. week..	4.76.45	5.72 1/2	—	41 1/8
Hoogste " " ..	4.76.50	5.76	—	41 1/4
7 Juli 1917	4.76.45	5.75	nom.	41 1/8
30 Juni 1917	4.76.45	5.75	nom.	41 1/8
Muntpariteit....	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 3/16

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Londen	Noterings-eenheden	18 Juni 1917	30 Juni 1917	Tijdperk 2-10 Juli		10 Juli 1917
				Laagste	Hoogste	
Alexandrië..	Piast. p. £	97 1/2	97 1/2	97 7/16	97 1/2	97 7/16
B. Aires	d.p.gd.pes.	50 3/8	50 1/4	48 7/8	50 3/4	50 1/8
Calcutta	sh/d.p.rup.	1/4 3/2	1/4 3/2	1/4 1/4	1/4 5/16	1/4 9/16
Hongkong ..	id. p. \$	2/5 1/2	2/6 3/8	2/6 1/4	2/6 7/8	2/6 3/8
Lissabon	d. p. escudo	31 1/4	31 3/4	30 7/8	32 1/2	32 3/16
Madrid	Peset. p. £	20.14	20.32	20.27	20.50	20.44
Montevideo ..	d. p. peso	55 3/4	55	54 1/4	55 1/4	54 1/2
Montreal	\$ per £	4.76	4.76 3/4	4.76 3/4	4.79 1/2	4.77 1/4
Petrograd ..	R. p. £ 10	206 1/2	216	205	220	206
R.d.Janeiro 1)	d. p. milr.	13 27/32	13 15/16	13 11/16	13 25/32	13 25/32
Rome	Lires p. £	34.—	34.45	34.30	34.60	34.35
Shanghai ..	sh/d p. tael	3/8 1/2	3/9 3/4	3/9 1/4	3/10	3/10
Singapore ..	id. p. \$	2/4 3/8	2/4 1/16	2/4	2/4 3/32	2/4 1/16
Valparaiso 1)	d. p. pap. p.	12 23/32	12 11/16	12 21/32	12 23/32	12 11/16
Yokohama ..	sh/d.p. yen	2/1 1/8	2/1 5/8	2/1 7/16	2/1 13/16	2/1 5/8

1) Noteeringen op 90 dagen.

De hoofden van dezen staat in de Nrs. 79 en 80 leze men resp. 11, 18, 19—26, 26 Juni 1917 en 11, 18, 19—30, 26 Juni 1917.

GOUD EN ZILVER.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK VAN ENGELAND.

Sedert 29 Juli 1916 worden de dagelijksche ontvangsten en onttrekkingen van goud door de Bank van Engeland tijdelijk niet bekend gemaakt.

ZILVER.

Noteering te Londen.		te New York.	
14 Juli 1917	40 1/4	79 3/8	
7 " 1917	39 3/4	78 1/4	
30 Juni 1917	39 1/2	77 7/8	
23 " 1917	39 7/8	78 1/2	
16 " 1917	39 1/16	77	
15 Juli 1916	29 9/16	61 7/8	
16 Juli 1915	22 9/16	47 1/2	
20 Juli 1914	24 1 1/16	54 1/8	

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 14 JULI 1917.

Activa.		
Binnenl. Wis- (H.-bk. f 43.256.475,77 1/2 sels, Prom., B.-bk. „ 199.071,91 enz. in disc. Ag.sch. „ 8.299.794,50		f 51.755.342,18 1/2
Papier o. h. Buitenl. in disconto		—
Idem eigen portef. f 8.126.413,—		„ 8.126.413,—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. „		—
Beleeningen (H.-bk. f 40.388.578,96 1/2 incl. vrsch. B.-bk. „ 2.661.269,08 in rek.-crt. Ag.sch. „ 33.773.373,92 1/2 op onderp. „		f 76.823.226,97
Op Effecten	f 71.888.826,97	
Op Goederen en Spec. „ 4.934.400,—		„ 76.823.226,97
Voorschotten a. h. Rijk	„ 2.330.226,24	
Munten Muntmateriaal Muut, Goud	f 51.446.395,—	
Muntmat. Goud	„ 572.711.366,37 1/2	
	f 624.157.761,37 1/2	
Munt, Zilver, enz. „ 7.285.649,72		
Muntmat. Zilver .. „		„ 631.443.411,09 1/2
Effecten Bel. v. h. Res.fonds. f 5.178.306,— id. van 1/6 v. h. kapit. „ 3.936.905,62 1/2		„ 9.115.211,62 1/2
Geb. en Meub. der Bank	„ 1.465.000,—	
Diverse rekeningen	„ 66.443.203,46 1/2	
	f 847.502.034,58	
Passiva.		
Kapitaal	f 20.000.000,—	
Reservefonds	„ 5.234.534,18 1/2	
Bankbiljetten in omloop	„ 767.296.125,—	
Bankassignatiën in omloop	„ 2.657.469,52	
Rekening-Courant saldo's: Van het Rijk	f —	
Van anderen	„ 50.080.887,67	
Diverse rekeningen	„ 2.233.018,20 1/2	
	f 847.502.034,58	

Beschikbaar metaalsaldo .....
 f 466.423.616,96 1/2 || Op de basis van 2/3 metaaldekking ..... | „ 302.416.720,52 1/2 |
| Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is .. | „ 2.332.118.080,— |

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's		456.099,38 1/2
Buitenlandsche wissels	234.630,—	
Beleeningen	1.134.800,76 1/2	
Goud		1.514.655,24
Zilver		1.069,81
Bankbiljetten		3.854.975,—
Part. Rek.-Crt. saldo's ..	3.786.060,55	

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	14 Juli 1917	7 Juli 1917
Aan schatkistpromessen.. waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	f 129.470.000,—	f 133.868.000,—
Aan schatkistbiljetten ..	„ 40.000.000,—	„ 40.000.000,—
Aan zilverbons	„ 133.868.000,—	„ 133.868.000,—
	„ 21.927.094,50	„ 21.754.002,50

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeisbare schulden
14 Juli 1917	624.158	7.286	767.296	52.738
7 „ 1917	625.672	7.287	771.151	48.507
30 Juni 1917	626.729	7.454	764.224	63.675
23 „ 1917	603.159	7.569	738.635	68.497
16 „ 1917	602.616	7.573	741.257	68.016
9 „ 1917	594.428	7.420	749.594	50.828
2 „ 1917	596.314	7.497	757.088	51.967
26 Mei 1917	596.273	7.393	750.550	68.471
19 „ 1917	596.180	7.129	757.339	59.484
12 „ 1917	595.635	7.022	767.982	42.903
5 „ 1917	596.027	6.961	785.419	54.812
28 April 1917	596.527	6.858	773.592	62.604
21 „ 1917	591.059	6.900	755.256	79.160
15 Juli 1916	578.989	9.873	654.012	100.459
17 Juli 1915	369.478	1.985	504.796	41.187
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

Data	Disconto's		Beleeningen	Beschik- baar Metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
	Totaal	Hiervan Schatkist- promessen rechtstreeks			
14 Juli 1917	51.755	40.000	76.823	466.424	77
7 „ 1917	52.211	40.000	75.683	468.033	77
30 Juni 1917	52.644	40.000	79.146	447.376	79
23 „ 1917	52.879	40.000	79.469	448.344	76
16 „ 1917	53.142	40.000	83.238	447.376	75
9 „ 1917	53.245	40.000	85.298	440.806	75
2 „ 1917	57.813	44.000	91.120	441.043	75
26 Mei 1917	69.561	55.000	85.307	438.932	74
19 „ 1917	68.712	54.000	86.567	439.016	74
12 „ 1917	71.345	55.000	88.760	439.551	74
5 „ 1917	88.126	70.000	93.061	434.013	72
28 April 1917	85.942	69.000	88.693	435.216	72
21 „ 1917	78.980	62.000	89.044	430.156	72
15 Juli 1916	34.580	15.500	72.434	437.086	78
17 Juli 1915	69.224	31.500	106.973	261.776	68
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

1) Op de basis van 2/3 metaaldekking.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeisb. schulden
5 Mei 1917	74.370	23.410	157.217	34.303
28 April 1917	72.938	23.309	156.251	35.438
21 „ 1917	72.904	23.169	154.820	37.438
14 „ 1917	72.946	23.313	154.847	34.191
6 Mei 1916	42.256	32.792	145.569	27.858
8 „ 1915	28.940	29.891	112.328	13.657
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Dis- conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Beleeningen	Diverse reke- ningen 1)	Beschik- baar metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
5 Mei 1917	6.621	36.256	48.924	9.310	57.991	51
28 Apr. 1917	6.694	38.818	47.840	6.302	58.423	50
21 „ 1917	6.694	38.486	48.361	7.207	58.143	50
14 „ 1917	6.790	38.941	47.688	6.468	58.551	51
6 Mei 1916	6.298	28.322	48.954	19.178	40.961	43
8 „ 1915	5.566	5.835	54.741	5.022	33.929	46
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

1) Sluitpost der activa.

2) Op de basis van 2/3 metaaldekking.

SURINAAMSCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Disconto's	Div. rokeningen ¹⁾
19 Mei 1917 ..	759	1.182	1.027	900	456
12 „ 1917 ..	768	1.219	1.029	920	473
5 „ 1917 ..	755	1.210	1.117	919	497
28 April 1917 ..	751	1.109	1.178	920	453
20 Mei 1916 ..	719	933	841	921	801
22 Mei 1915 ..	1.069	1.123	1.419	854	866
25 Juli 1914 ..	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK VAN ENGELAND.

WEEKSTAAT VAN 4 JULI 1917.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 71.053.620	Government Debt £ 11.015.100
	Other securities „ 7.434.900
	Gold coin and bullion.... „ 52.603.620
£ 71.053.620	£ 71.053.620

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £ 14.553.000	Government securities.. £ 45.500.261
Rest..... „ 3.241.109	Other securities „ 111.080.511
Public deposits „ 41.672.768	Notes..... „ 30.850.915
Other deposits „ 130.579.220	Gold and silver coin..... „ 2.638.659
Seven-day and other bills... „ 24.249	
£ 190.070.346	£ 190.070.346

Door het uitblijven der Engelsche bladen konden de cijfers van den laatsten weekstaat hierboven niet worden opgenomen.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
11 Juli 1917	53.432	39.930	***	***	***
4 „ 1917	55.242	40.203	***	***	***
27 Juni 1917	57.535	39.400	161.674	28.500	132.484
20 „ 1917	56.634	38.840	160.552	28.500	131.886
12 Juli 1916	59.397	35.989	124.680	28.500	91.573
14 Juli 1915	53.126	34.495	49.298	28.500	9.586
22 Juli 1914	40.164	29.317	.....	.....	.....

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dek-kings-percentage ¹⁾
11 Juli '17	45.466	108.600	42.088	126.103	31.952	19,—
4 „ '17	45.500	111.081	41.673	130.579	33.490	19,45
27 Juni '17	45.270	100.226	39.163	125.127	36.585	22,30
20 „ '17	45.230	105.888	50.143	119.457	36.245	21,37
12 Juli '16	42.188	81.225	54.920	92.500	41.858	28,39
14 Juli '15	51.748	140.020	52.986	157.983	37.082	17,57
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52% ₈

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DUITSCHE RIJKS BANK.

STAAT VAN 7 JULI 1917.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk. 2.527.134.000
davon Goldbestand	„ 2.457.459.000
Reichs- und Darlehenskassenscheine.....	„ 443.858.000
Noten anderer Banken	„ 3.147.000
Wechsel	„ 10.497.331.000
Lombardforderungen	„ 10.137.000
Effekten.....	„ 117.701.000
Sonstige Activa	„ 1.218.438.000
Grundkapital.....	„ 180.000.000
Reservefonds	„ 90.137.000
Notenumlauf	„ 8.717.098.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten..	„ 5.337.083.000
Sonstige Passiva	„ 493.428.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grootendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassen-scheine	Circu-latie	Dek-kings-percentage ¹⁾
7 Juli 1917	2.527.134	2.457.459	443.858	8.717.098	34
30 Juni 1917	2.521.094	2.457.295	450.267	8.698.740	34
23 „ 1917	2.515.525	2.456.879	530.852	8.219.736	37
15 „ 1917	2.583.180	2.533.349	527.448	8.224.024	38
7 Juli 1916	2.495.605	2.465.730	336.621	7.088.608	40
7 Juli 1915	1.625.839	1.311.094	50.795	2.192.302	79
23 Juli 1914	1.691.669	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
7 Juli 1917	10.497.331	5.337.083	5.092.000	427.500
30 Juni 1917	10.962.473	5.692.650	5.076.500	434.800
23 „ 1917	9.586.284	5.148.270	4.865.600	512.900
15 „ 1917	9.474.203	4.816.296	4.791.000	509.800
7 Juli 1916	6.326.792	1.994.662	1.727.500	302.900
7 Juli 1915	4.880.410	1.737.563	1.012.000	222.000
23 Juli 1914	750.892	943.964	.....	.....

III. BANK VAN FRANKRIJK.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Van 6 Aug. 1914 tot 28 Jan. 1915 werden geen staten gepubliceerd. De met * geteekende posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Waarvan in het Buitenland	Zilver	* Te goed in het Buitenland	*Buit.gew. voorsch. a/d. Staat
12 Juli '17	5.293.406	2.034.775	262.260	745.792	10.700.000
5 „ '17	5.290.789	2.034.775	262.739	660.900	10.700.000
28 Juni '17	5.288.022	2.034.775	259.883	724.665	10.600.000
21 „ '17	5.285.010	2.034.775	258.676	769.715	10.600.000
13 Juli '16	4.775.543	—	341.614	589.520	8.300.000
15 Juli '15	3.986.474	—	367.529	848.521	6.300.000
23 Juli '14	4.104.390	—	639.620	—	—

Data als boven.	Wissels	* Uitge-stelde Wissels	Belee-ning	Bankbil-jetten	Rek. Crt. Parti-culieren.	Rek. Crt. Staat
	524.038	1.188.790	1.145.686	20.196.484	2.461.515	70.043
	687.298	1.192.257	1.124.884	20.112.054	2.528.020	42.711
	555.914	1.193.452	1.119.365	19.823.106	2.733.466	33.508
	489.812	1.198.310	1.150.380	19.777.926	2.592.438	111.326
	429.540	1.450.913	1.202.723	16.113.175	2.224.406	64.111
	267.882	2.190.509	614.803	12.448.444	2.390.022	96.660
	1.541.080	—	769.400	5.911.910	942.570	400.560

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten” komt eerst sedert 14 November 1914 n. st. in den weekstaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In miljoenen Roebel).

Data n. st.	Goud	Tegood ijh bui- tenland	Zil- ver	Schat- kistbil- jetten	Dis- conto's en belee- ningen	Circu- latie	Rek. Cour- rant
7 Juli '17	1.481	2.119	127	10.386	1.484	12.721	2.345
29 Juni '17	1.481	2.120	129	10.193	1.440	12.592	2.161
22 „ '17	1.479	2.119	128	9.915	1.382	12.404	2.301
14 „ '17	1.483	2.119	125	9.462	1.420	12.186	3.140
6 Juli '16	1.541	1.683	75	3.734	—	6.533	—
6 „ '15	1.579	106	55	1.546	—	3.696	—
21 „ '14	1.601	144	74	....	757	1.634	1.099

V. BELGIË.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale de Belgique is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast. Het Notendepartement dezer bank publiceert wekelijks verkorte balansen. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buitentl. saldi	Beleen. van buitentl. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circu- latie.	Rek. Crt. saldi.
12 Juli 1917	406.910	89.763	480.000	83.342	954.306	95.722
5 „ 1917	395.733	89.346	480.000	80.998	936.188	99.754
28 Juni 1917	383.502	89.010	480.000	83.124	930.408	95.336
21 „ 1917	383.208	88.999	480.000	84.637	929.026	98.038
13 Juli 1916	286.908	68.256	480.000	55.907	728.172	159.414
15 Juli 1915	85.938	14.655	320.000	55.907	338.417	130.707

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circu- latie	Dekkings- Percentage ¹⁾
8 Juni '17	583.617	37.693	233.291	1.003.896	32.476	59,2
1 „ '17	489.834	36.624	166.954	817.573	27.776	61,3
25 Mei '17	520.760	36.892	154.964	839.440	26.201	63,3
18 „ '17	540.992	27.442	145.023	935.626	24.648	66,2
9 Juni '16	360.628	18.055	78.343	518.358	9.323	71
11 „ '15	246.231	44.632	36.007	299.653	12.098	83

¹⁾ Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

VEREENIGDE NEW YORKSCHE BANKEN EN TRUST MAATSCHAPPIJEN.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve	Deposito's	Circulatie	Beleeningen en disconto's	Surplus Reserve
14 Juli '17	***	3.819.740	29.720	3.868.390	10.629
7 „ '17	726.450	3.676.330	29.670	3.853.020	24.131
30 Juni '17	662.550	3.607.920	29.620	3.825.070	71.100
23 „ '17	629.790	3.606.820	29.600	3.913.630	36.710
15 Juli '16	614.100	3.320.090	31.560	3.227.130	74.500
17 Juli '15	596.010	2.644.020	37.960	2.550.050	162.240
25 Juli '14	467.880	1.958.320	41.730	2.057.570	26.170 ¹⁾

¹⁾ Op basis van 25 % van alle deposito's.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 16 Juli 1917.

In de afgelopen week heeft de politieke crisis in Duitschland wel den voornaamsten invloed op de beurzen uitgeoefend.

Het is toch niet te ontkennen, dat de gebeurtenissen bij onze Oostelijke naburen niet alleen — en zelfs niet in de eerste plaats — voor het binnenland van betekenis zijn, doch veeleer een invloedsfeer uitstrekken over de gansche wereld. Hieruit toch kan de kiem geboren worden, die ons na wel haast drie jaren, eindelijk den vrede zal moeten brengen en het evenwicht zal moeten herstellen, dat in Europa zoo sterk geschokt is geworden.

Het valt op dit oogenblik nog niet te voorzegggen welke richting de Deutsche politiek onder het bewind van den nieuwen Rijkskanselier zal inslaan, doch dit valt in ieder geval wel te constateeren, dat men van dit oogenblik af een nieuwen weg zal betreden, die, naar men althans hoopt, den vrede tot einddoel zal hebben. Wel hebben wij vaak in den loop van de achter ons liggende drie oorlogsjaren gedacht, dat ingrijpende gebeurtenissen in de binnenlandsche politiek van een der oorlogvoerende landen ons de oplossing zouden kunnen brengen en wel zijn wij vaak in deze gedachte teleurgesteld geworden. Doch op geen enkel moment is de politieke gebeurtenis, als thans in Duitschland plaats vindt, van zoo'n diep ingrijpenden aard geweest en ook is men zich nooit zoo sterk bewust geworden, dat eene verdere oorlogvoering bijna niet anders dan rampen, zonder groote kans op een equivalent, met zich zou brengen.

Op de beurs te Berlijn hebben natuurlijk de gebeurtenissen, waarvan wij hierboven spraken, wel den meesten invloed uitgeoefend. Een invloed althans die zich niet uitsprak in heftige koersbewegingen, doch die zich eerder weerspiegelde in eene matte houding en een gebrek aan lust om nieuwe zaken te entameeren. Dit hing voornamelijk dan ook wel samen met het feit, dat men tot op dit oogenblik nog niet weet, welke de nieuwe koers der Deutsche binnen- en buitenlandsche politiek zal zijn, terwijl aan den anderen kant ook het hernieuwde Russische offensief in Galicië den sedert enkele weken grooter wordenden omzet aan de Deutsche beurs deed inkrimpen.

Al kan derhalve van nieuwe aankopen onder deze omstandigheden geen melding worden gemaakt, een groote verkoopsdrang was aan den anderen kant ook niet te ontdekken. Over het algemeen was de handel binnen zeer enge grenzen teruggebracht, hetgeen uit den aard der zaak eene lichte reactie in de koersen tengevolge had. Voornamelijk was dit het geval voor Montan- en Scheepvaart-aandeelen, terwijl aan den anderen kant aandeelen in Scheepswerven en Staalindustrieën hun prijs goed konden handhaven.

Ook de geldkoersen blijven opmerkelijk laag. Vermoedelijk zal dit laatste in verband staan met de voorbereidingen die thans reeds worden getroffen voor de zevende Deutsche oorlogslening, welke men, zooals wij de vorige week reeds schreven, in September hoopt te kunnen doorvoeren.

Te Londen is de markt ook uiterst stil geweest met uitzondering van Engelsche consols en de obligatiën der oorlogslening, welke bij vrij groote omzetten vast gestemd waren. Ook rubberaandeelen konden iets van hun reactie inhalen in verband met de prijsverbetering van het ruwe product. Toch ligt over het algemeen de loode last van den oorlog ook op de Engelsche markt.

De juist gepubliceerde index-cijfers hebben niet nagelaten het Engelsche volk nog eens in een scherp en duidelijk beeld de ruïneuse gevolgen van den krijg voor oogen te stellen. Het index-cijfer voor einde Juni bedraagt 256,6 tegen 116,6 bij het begin van den oorlog, hetgeen dus beteekent, dat de gemiddelde kosten van het levensonderhoud in dien tijd ongeveer 120 pCt. zijn toegenomen. Wel is waar hebben tot de buitengewone verhooging (van 246—256,6) in de maand Juni de bekende gebeurtenissen op de katoenmarkt haar deel bijgedragen, doch het is een onlogisch feit, dat ook alle andere verbruiks- en consumptie-artikelen in buitengewone mate in prijs zijn gestegen.

Te Parijs konden de beursomzetten geen grooten omvang nemen, daar het publiek, zoowel als de handel, geheel onder den invloed stonden van de nieuwe voorgestelde belastingen. Deze omvatten ongeveer het geheele gebied van het economisch leven. Zoo wordt voorgesteld op de hooflijnen der spoorwegen de tarieven na Januari a.s. met 25 pCt. en die op de locale lijnen met 10 pCt. te verhoogen. Vrijdom voor militair postverkeer zal worden ingekrompen; oorlogswinsten zullen worden belast met 50 pCt. voor bedragen onder fr. 100.000, 60 pCt. voor winsten van fr. 100.000 en fr. 250.000, 70 pCt. voor die tusschen fr. 250.000 en fr. 500.000 en 80 pCt. voor grootere bedragen.

Evenals hier te lande zullen registratie- en zegelwetten aan eene herziening worden onderworpen, terwijl ook gas- en electriciteit, kaarsen en alcohol-fabricage in de sfeer der belastingverhooging worden betrokken.

Het is te begrijpen, dat dergelijke drastische voorstellen, — al is men in de laatste jaren aan krachtig ingrijpen in tot nu toe vrije economische verhoudingen gewend geraakt, en al is het nog lang niet zeker, dat de voorgestelde ontwerpen ook inderdaad tot wet verheven zullen worden, — dat het vooruitzicht op een in ieder geval zeer veelomvattende belasting, den gang van zaken aan de beurs te Parijs sterk heeft geremd.

Te New York werd de beurs grootendeels beïnvloed, niet zoo zeer door de gebeurtenissen der buitenlandsche politiek, dan wel door de eischen, die de oorlog ook aan de Vereenigde Staten gaat stellen. Langzamerhand gaat men ook daar te lande de maatregelen toepassen, die in de oude wereld veelal voor eene consequente doorvoering van den oorlog noodzakelijk zijn gebleken. Reeds is men op weg een ontwerp oorlogswinstbelasting samen te stellen, terwijl de regering eveneens eene lijst laat aanleggen van die grondstoffen, welke voor de oorlogvoering onontbeerlijk zijn. Zoo heeft de staal- en koperindustrie in het vooruitzicht de vaststelling van maximumprijzen voor regeeringsleverantien en zullen bovendien hoogst waarschijnlijk regelen worden vastgesteld, die den export zullen inperken en langs bepaalde wegen zullen leiden. Het onmiddellijke gevolg hiervan is geweest een druk op industriële waarden, wijl verwacht wordt, dat de winstmarges, indien aan de plannen uitvoering zal worden gegeven, belangrijk zullen inkrimpen.

De markt voor spoorwegwaarden was daarentegen beter gestemd, in verband met de beslissing der International Comm. Commission, waarbij aan de Oostelijke spoorwegen alsnog een tariefverhoging van 14 pCt. werd toegestaan, hetgeen overeenkomt met een geldbedrag van ca. \$ 100 miljoen. Dit laatste heeft bezitters van spoorweg aandelen eenigszins gerust gesteld, waardoor dan ook het gemiddelde prijsniveau dezer waarden in de afgelopen week met eenige procenten kon stijgen tegen eene overeenkomstige daling voor de nijverheidssoorten.

Te onzent vormde de beurs vrijwel eene getrouwe weerspiegeling van den toestand op de Europeesche markten. Ook hier heerschte bijna voortdurend eene loome stemming, die zich manifesteerde in een nagenoeg algemeene stilstand van zaken.

De *staatsfondsenmarkt* gaf zoowel voor de binnenlandsche als de buitenlandsche soorten over het algemeen een' vrij kalm beeld te aanschouwen. Nochtans moet hier eene uitzondering worden gemaakt voor enkele veel verhandelde Russische waarden (als 4 pCt. Rusland Consols 1880) die, in verband met het vernieuwde Russische offensief tot verhoogden prijs uit de markt werden genomen en voor Oostenrijksche Kronenrente, die hun oude populariteit voor een gedeelte weder konden herwinnen en waarin dan ook op sommige dagen levendige omzetting plaats vonden, mede naar aanleiding van de ter beurze loopende vredesgeruchten.

	10 Juli.	13 Juli.	16 Juli.	Rijzing of daling.
5 % Ned. Werk. Schuld ..	101 ⁷ / ₁₆	101 ³ / ₈	101 ¹ / ₄	— ⁵ / ₁₆
4 1/2 % „ „ „	1916	100 ⁷ / ₈	101	100 ³ / ₄ — ¹ / ₈
4 % „ „ „	1916	94	94 ¹ / ₈	94 ³ / ₈ + ³ / ₈
3 1/2 % „ „ „	....	83 ⁵ / ₈	83 ¹¹ / ₁₆	83 ³ / ₄ + ¹ / ₈
3 % „ „ „	....	73 ⁵ / ₈	73	73 ¹ / ₁₆ — ⁹ / ₁₆
2 1/2 % Cert. N. W.	61 ³ / ₄	61 ³ / ₈	61 ³ / ₈	— ¹ / ₈
5 % Oost-Indië 1915	100 ⁹ / ₁₆	100 ¹ / ₄	100 ¹ / ₈	— ¹ / ₁₆
4 % Oostenr. Kron.-rente	37 ¹ / ₈	38 ⁷ / ₈	39 ³ / ₈	+ 2 ¹ / ₂
5 % Rusland 1906	69	69 ³ / ₄	69 ¹⁵ / ₁₆	+ ¹⁵ / ₁₆
4 % Rusland Cons. 1880 ..	53 ¹ / ₂	56 ¹ / ₂	—	+ 3
4 % Rusland bij Hope & Co.	54 ⁷ / ₈	55 ³ / ₄	—	+ ⁷ / ₈
5 % Brazilië 1895	64	68 ³ / ₈	64 ¹ / ₈	+ ¹ / ₈

Het is dan ook in verband met deze geruchten, dat de *petroleumaandelenmarkt* zich op een hooger niveau, dan het in den laatsten tijd normaal geworden kon stellen. Vooral voor aandelen Kon. Ned. Petr. Mij. bestond vrij ruime belangstelling, hetgeen echter ook wel eenigszins tot oorzaak had de omstandigheid, dat het koersverschil tusschen de aandelen dezer onderneming te New York en te Amsterdam langzamerhand zeer groot was geworden. Door de koersverheffing van deze week is deze anomalie tot eenigszins kleinere proporties teruggebracht. Toch waren ook de Russische en Rumeensche Petroleumwaarden in ietwat betere tendenz.

Op de *tabaksaandelenmarkt* had het succes der op Vrijdag, 13 dezer, gehouden tweede inschrijving van Sumatratabak niet de minste uitwerking. Integendeel is de markt na dien datum, voorzover er zaken tot stand zijn gekomen, nogal verzwakt. Toch waren de prijzen, welke bij de voor-

melde inschrijving werden besteed hoog te noemen, voornamelijk omdat men, niettegenstaande de mooie taxaties, verwacht had, dat de beperking der concurrentie van Duitse zijde en het wegblijven van Amerikaansche koopers de opbrengst voor de maatschappijen zeer zou hebben gedrukt. Men houdt ter beurze echter sterk rekening met den onzekeren toestand die de tabaksondernemingen tegemoet gaan; de moeilijkheden toch voortvloeiende uit het uiterst beperkte scheepvaartverkeer kunnen de maatschappijen nog voor lastige complicaties stellen.

Ook de *cultuurwaardeelenmarkt* is, wat levendigheid betreft, nog niet gekomen op het peil van enkele weken geleden. Men blijft nog steeds in afwachting met betrekking tot de afwikkeling van den toestand, die de jongste suikercrisis in het leven heeft geroepen. Over het algemeen wordt deze toestand niet ongunstig beoordeeld en neemt men aan, dat de liquidatie der loopende contracten zonder heftige schokken zal kunnen plaatsvinden. Uit dien hoofde valt dan ook geen groote drang tot verkoop waar te nemen, doch blijft aan den anderen kant het bezit in vaste handen en werkt het ontbreken van nieuwe koopers de stagnatie van het beursverkeer in de hand.

Scheepvaartfondsen kunnen zich na de jongste bepalingen van Engelsche zijde met betrekking tot de vrije vaargeul in de Noordzee niet in groote populariteit verheugen. Ook hier leeft men in een periode van afwachten, welke niet zal zijn geëindigd voor het resultaat der bemoeiingen van onzen Minister van Buitenlandsche Zaken bekend zal zijn geworden.

Ter beurze is men echter hieromtrent niet zeer hoopvol gestemd; het pleit echter voor de sterke marktpositie in deze afdeling, dat van realisaties op eenigszins groote schaal geen sprake was, zelfs was dit niet het geval toen het bericht, dat sleepboten waren vertrokken om de uitgelegde lichtschepen binnen te halen, vermoeden wekten, dat de onderhandelingen met de Engelsche Regeering in een voor ons land ongunstigen zin zouden zijn geëindigd. Naar men weet is later bekend geworden, dat het vertrek dezer sleepboten alleen als een voorzorgsmaatregel moet worden beschouwd.

	10 Juli.	13 Juli.	16 Juli.	Rijzing of daling.
Ned. Ind. Handelsbank	212	210 ¹ / ₈	210	— 2
Ned. Handel-Mij.	181 ⁵ / ₈	182 ¹ / ₂	182 ¹ / ₄	+ ⁵ / ₈
Insulinde Oliefabriek.	....	188	189 ³ / ₄	+ 1 ³ / ₄
Ant. Jurgens' Ver. Fabrieken	295	276	275 ¹ / ₄	— 19 ³ / ₄
Cultuur-Mij. der Vorstenl. . .	224 ¹ / ₂	222 ¹ / ₂	—	— 2
Javasche Cultuur-Mij.	355	350	345 ¹ / ₂	— 9 ¹ / ₂
Kon. Petroleum Mij.	531	542 ¹ / ₂	542	+ 11
Amsterdam Rubber Mij.	232 ¹ / ₂	234	234 ³ / ₄	+ 2 ¹ / ₄
Holland-Amerika Lijn.	348 ³ / ₄	346	347	— 1 ³ / ₄
Kon. Hollandsche Lloyd.	173 ⁷ / ₈	174 ¹ / ₄	175 ¹ / ₂	+ 1 ⁵ / ₈
Kon. Ned. Stoomboot Mij. . .	230	231 ¹ / ₁₀	231	+ 1
Deli Maatschappij	508 ³ / ₄	510 ³ / ₄	514 ¹ / ₂	+ 5 ³ / ₄

Op den handel in aandelen Compania Mercantil Argentina van de laatste weken is in de afgelopen berichtsperiode een vrij ruime omzet in aandelen Holl. Transatl. Handelsvereniging gevolgd, die, in verband met de telkens opduikende en weder tegengesproken geruchten van eene fusie met de Curaçaosche Handelsvereniging, van sommige zijden vrij sterk gevraagd werden. De koers kon dan ook een 12-tal procenten montereen.

De overige afdelingen van de locale markt geven geen aanleiding tot bijzondere vermelding.

De *Amerikaansche afdeling* onzer beurs was uiterst stil en bewoog zich vrijwel onafhankelijk van Wallstreet, d.w.z. dat de koersfluctuaties van New York slechts in bescheiden mate hier weerklank vonden. In de meeste gevallen behield deze afdeling hetzelfde niveau, terwijl de soms groote koerswijzigingen te New York (als bijv. in Steels), hier slechts tot op zekere hoogte werden overgenomen. Eene uitzondering vormden aandelen Studebaker, die in navolging van de Amerikaansche beurs, eene scherpe reactie moesten ondergaan.

	10 Juli.	13 Juli.	16 Juli.	Rijzing of daling.
American Car & Foundry. . .	76 ⁷ / ₁₆	76 ¹ / ₁₆	76 ¹ / ₁₆	— ³ / ₈
Anaconda Copper	167 ³ / ₄	167	167	— ¹ / ₄
Un. States Steel Corp.	118 ³ / ₈	118 ³ / ₈	116 ¹⁵ / ₁₆	— 1 ⁷ / ₁₆
Atchison Topeka	100 ¹ / ₂	101	101	+ ¹ / ₂
Southern Pacific	93 ⁷ / ₁₆	92	92	— 1 ⁷ / ₁₆
Int. Merc. Marine afgest. . .	30	31 ¹¹ / ₁₆	31 ⁷ / ₁₆	+ 1 ⁷ / ₁₆
„ „ „ „ prefs	87 ³ / ₈	91 ¹ / ₁₆	90 ⁷ / ₁₆	+ 3 ¹ / ₁₆

De geldmarkt blijft, niettegenstaande de groote eischen die door de elkaar snel opvolgende emissies aan haar absorbeeringsvermogen worden gesteld, vrij ruim.

Geld op prolongatie is gemakkelijk à 3 pCt. verkrijgbaar.

GOEDERENHANDEL. GRANEN.

16 Juli 1917.

Tarwe. Gedurende de laatste weken zijn de prijs-schommelingen van tarwe in Noord-Amerika niet van groot belang geweest. In de meeste streken van het Zuid-Westen zal de oogst nu geheel binnen zijn; in het Noord-Westen nog niet. Weinig oogstberichten hebben ons gedurende de afgelopen week bereikt, doch over het algemeen luiden zij gunstig. De aanvoeren in de markten zijn evenwel nog zeer klein en aangezien de uitvoer tamelijk groot is geweest, spreekt het vanzelf, dat de zichtbare voorraad afneemt. De aanvoeren zijn gewoonlijk klein wanneer de boeren bezig zijn met oogsten, daar zij dan geen tijd hebben voor de aflevering van hun graan. Dat de aanvoeren verleden jaar om dezen tijd groter waren, vindt natuurlijk zijn oorzaak in het feit, dat er toen nog zooveel graan van den ouden oogst over was.

De oogstberichten uit alle landen zijn den laatsten tijd vrij gunstig geweest. De cijfers, die men verneemt betreffende den voorraad in Australië zijn nog altijd van dien aard, dat indien het vraagstuk van het vervoer voldoende opgelost kan worden, er voorloopig niet de minste reden tot ongerustheid behoort te bestaan, wat betreft de voorziening van Europa. Ook Indië kan nog een belangrijke bijdrage leveren. Behalve deze landen blijft alleen Noord-Amerika over en waar de twee eerstgenoemde Britsche kolonies zijn, die alleen naar de geallieerden exporteerden, zijn de neutralen dus uitsluitend op Noord-Amerika aangewezen, en spreekt het vanzelf, dat de Regeeringen dier landen zeer ernstige pogingen in het werk stellen om tot een bevredigende oplossing betreffende den uitvoer van Noord-Amerika naar hunne landen te komen.

Ook in Europa zijn de oogstberichten gunstiger geworden, doch over het algemeen schijnt de opbrengst van tarwe toch zeer klein te worden als gevolg van den strengen win-

ter, waardoor veel moest worden omgeploegd, terwijl ook het overige weinig beloof.

Maïs. Ook van dit artikel weinig nieuwe berichten. De aanvoeren in Noord-Amerika zijn bevredigend, doch de consumptie schijnt zeer groot te zijn, waardoor de voorraad nog niet merkbaar toeneemt; de prijzen zijn vrij sterk gestegen. In Zuid-Amerika blijft de kwaliteit van de nieuwe maïs verbeteren, wat den prijs ten goede is gekomen. Waarschijnlijk zal men spoedig wederom export van eenige beteekenis van dit land kunnen verwachten. Het Zuid-Afrikaansche export-surplus wordt op ongeveer 330.000 tons geschat.

Gerst. De oogstberichten van dit artikel zijn over bijna de geheele wereld zeer gunstig. Niet alleen Californië, maar ook de rest van Amerika belooft een goeden oogst. In Engeland, waar de andere oogsten weinig bevredigend zijn, staat gerst er goed voor en waar deze graansoort ook zeer goed als broodgraan kan dienst doen, is dit een welkome reserve voor een eventueel tekort, waar dit gedurende het komende seizoen zou mogen blijken te bestaan. Noord-Amerika heeft drastische maatregelen voorgesteld betreffende het verbruik van graan voor de brouwerijen en branderijen.

Haver. Van dit artikel is nog een vrij voldoende voorraad in de Vereenigde Staten aanwezig, terwijl ook de nieuwe oogst nu tamelijk spoedig aan de markt komt. In Engeland zijn de berichten over den nieuwen oogst over het algemeen weinig bevredigend en ongetwijfeld zal Europa ook deze graansoort op vrij belangrijke schaal moeten invoeren.

Lijnzaad. De handel in dit artikel heeft zeer weinig te beteekenen. Van Noord-Amerika blijven de oogstberichten bevredigend, doch vóór September kan men van lijnzaad in de Vereenigde Staten weinig zeggen. Het is herhaaldelijk voorgekomen, dat een oogst, die er zeer goed voor stond, door eenige dagen vorst tot een zeer kleinen oogst gereduceerd werd.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Ayres *)		
	Tarwe Juli	Maïs Sept.	Haver Juli	Tarwe Aug.	Maïs Juli	Lijnzaad Juli
16 Juli '17	205 1/2	159	68	19,00	12,05	21,50
9 „ '17	202 1/2	154 7/8	64 1/2	18,50	11,55	22,50
17 Juli '16	111 1/2	79 1/8	41 3/4	7,25	4,40 *)	12,25 *)
17 Juli '15	113 3/4	77	49 1/8	12,75 4)	4,95	10,80
17 Juli '14	79 1/8	69 3/4	36 1/2	9,20	5,40 *)	13,55 *)
20 Juli '14	82 1)	56 3/8 1)	36 1/2 1)	9,40 *)	5,38 *)	13,70 *)

1) per Dec. *) per Sept. 3) per Aug. 4) per Juli.

*) De noteeringen van Buenos Ayres zijn van 7 en 14 Juli.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	16 Juli 1917	9 Juli 1917	17 Juli 1916
Tarwe	588,— ¹⁾	588,— ¹⁾	368,— ¹⁾
Rogge (No. 2 Western) ..	nom.	nom.	nom.
Maïs (La Plata)	400,— ¹⁾	400,— ¹⁾	265,— ¹⁾
Gerst (46 lb. feeding)....	nom.	nom.	nom.
Haver (38 lb. white clipped)	22,50 ¹⁾	22,50 ¹⁾	17,25 ¹⁾
Lijnkoeken (Noord-Amerika van La Plata-zaad) .	225,— ¹⁾	225,— ¹⁾	nom.
Lijnzaad (La Plata).....	nom.	nom.	513,—

1) Regeeringsprijs.

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor verbruik in Nederland.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	8-14 Juli 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	8-14 Juli 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	1917	1916
Tarwe.....	—	243.231	382.782	—	38.227	10.823	281.458	393.605
Rogge	—	8.465	16.641	—	—	—	8.465	16.641
Boekweit	—	2.314	8.430	—	—	500	2.314	8.930
Maïs	1.550	99.290	188.973	—	67.438	88.198	166.728	277.171
Gerst	—	30.600	53.135	—	11.886	4.549	42.486	57.684
Haver	—	10.025	23.110	—	27.269	4.218	37.294	27.328
Lijnzaad	—	8.322	54.701	—	7.560	32.995	15.882	87.696
Lijnkoek.....	—	34.078	91.606	—	27.785	5.435	61.863	97.041
Tarwemeel	—	18.259	10.664	—	3.051	—	21.310	10.664

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor België.

Tarwe	16.778	236.474	408.960	—	—	—	236.474	408.960
Maïs	—	10.208	46.697	—	—	—	10.208	46.697

Buitenlandsche granen in Nederland.

Ook deze week bepaalde de aanvoer zich behalve tarwe voor België, tot een enkele partij beschadigde maïs, overgeladen uit het s.s. „Kelbergen” in Engeland. In den toestand is sedert de vorige week geen verandering gekomen. Nog steeds worden in Amerika geen „letters of assurance” afgegeven, zoodat geen graanschepen naar Nederland kunnen vertrekken, terwijl bovendien de kwestie van de veilige vaart evenmin geregeld is. Naarmate de winter naderbij komt, worden de vooruitzichten voor ons land dus niet rooskleuriger.

METALEN.

Loco-Noteeringen te Londen:

Data	IJser Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
13 Juli 1917..	nom.	130.-/-	237.10/-	30.10/-	—
6 „ 1917..	nom.	130.-/-	245.17/6	30.10/-	—
14 Juli 1916..	nom.	90.10/-	169.-/-	28.5/-	45.10/-
16 Juli 1915..	nom.	75.10/-	170.-/-	24.15/-	96.-/-
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

TIN.

In Nederlandsch-Indië zijn in Juni 1917 verkocht 21.300 pikols Gouvernements-Bankatin. De opbrengst daarvan bedroeg ongeveer f 3.500.000,— (Stct.)

PETROLEUM.

(Ontleend aan den „Petroleum Review“).

Londen, 6 Juli 1917.

Geraffineerde petroleum. In de noteeringen is geen verandering gekomen. De markt is echter zeer vast. De voorraden zijn gering en de transport-moeilijkheden kunnen een tekort in den herfst veroorzaken. De noteeringen zijn:

Water White ..... 1 s. 3 1/2 d.
Standard White .... 1 s. 2 1/2 d.
2e destillaat ..... 1 s. 2 d.

Smeerolie. De prijzen zijn ongeveer:

American pale van £ 25 tot £ 33
American red „ £ 28 „ £ 32
American filt. cyl. „ £ 30 „ £ 36
American dark cyl. „ £ 24 „ £ 29

Benzine. De prijzen zijn als volgt onveranderd gebleven:

No. 1 ..... 2 s. 10 3/4 d.
No. 2 ..... 2 s. 9 3/4 d.
No. 3 ..... 2 s. 8 3/4 d.

In Schotland en Ierland zijn alle merken 1 d. per gallon duurder. Bij bovenstaande prijzen dient 6 d. per gallon voor verbruiksbelasting te worden gevoegd.

Terpentijn. De markt is zeer vast. De Amerikaanse kwaliteit is duurder.

Loco ..... 55 s. 6 d.
Augustus ..... 55 s. 9 d.
September/Dec. ... 57 s. 3 d.
Januari/April ... 58 s. 9 d.

Paraffine. Het is zeer moeilijk aanbiedingen te verkrijgen, daar de voorraden klein zijn en de verkoopers het artikel vasthouden met het oog op betere prijzen. Nominaal zijn de noteeringen als volgt:

Smeltpunt 140° 7 d.—7 1/2 d.
„ 130—132° 6 1/4 d.—6 1/2 d.
„ 125—127° 6 d.—6 1/4 d.
„ 118—120° 5 5/8 d.—5 3/4 d.

Stookolie en vethoudende oliën worden niet officieel genoteerd.

Liverpool, 5 Juli 1917.

De Petroleum-producten vinden vasten verkoop en Amerikaansch wordt 1 s. 1 d. tot 1 s. 2 d. per gallon genoteerd. Op de markt is geen Russische olie verkrijgbaar. Benzine wordt 2 s. 11 d. per gallon voor den kleinhandel genoteerd.

Bakoe, 5 Juli 1917.

De ruwe-olie markt blijft vast. Het poed gaat tegen 60 kopeken, welke prijs officieel is vastgesteld.

New York, 5 Juli 1917.

Geraffineerd in kisten ..... 12,75 c. per gallon
Standard White in vaten .. 10,25 c. „ „
Credit Balances ..... 3,05 c. „ „
Pennsylvanian Crude ..... \$ 3,10 per vat.

Philadelphia, 5 Juli 1917

Standard White ..... 10,25 c. per gallon.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons, Manchester dd. 27 Juni 1917.

Na de verschijning van ons laatste bericht vernamen wij, dat de directeurs van de Liverpooler Katoen Vereeniging in overeenstemming met de wenschen van den President van de Board of Trade besloten hadden, de termijnmarkt zoowel voor Amerikaansche als voor Egyptische katoen voorloopig te sluiten, totdat nadere bepalingen zouden zijn gemaakt omtrent het doen van verdere zaken. De commissie voor de noteeringen stelde toen de slotprijzen vast en sedert dien tijd heeft men alleen zaken kunnen doen tot het afwikkelen van contracten op deze slotprijzen. Men verwacht, dat de termijnmarkt Vrijdag weer geopend zal worden op nieuwe voorwaarden, die dan vooraf aan de leden zullen worden bekend gemaakt. Inmiddels meent men toch wel, dat de jongste stijging van Amerikaansche katoen ten volle gerechtvaardigd is door de kleine voorraden en de slechte berichten over de nieuwe oogst. Ook heeft de toenemende vraag van Amerikaansche spinners tengevolge van het plaatsen van groote Regeeringsorders een gunstige invloed op de markt. Omtrent Egyptische katoen is niets nieuws te vermelden.

Spinners van Amerikaansche garens hebben hun prijzen in de afgelopen week minstens drie pence per pond verhoogd, hetgeen wel overdreven schijnt in verhouding tot de stijging van katoenprijzen. Men moet echter niet vergeten, dat de spinners zich niet in de termijnmarkt kunnen dekken en dat voor de nog voorradige partijen katoen steeds hogere premies gevraagd worden. De markt is dus zeer onregelmatig, zoodat spinners, om aan de veilige kant te blijven, wel hoog moeten noteeren. Behalve eenige kleine orders voor directe behoefte wordt er dan ook bijna niets gedaan. Er bestaat weinig neiging om contracten voor latere levering aan te gaan en hoewel eenige herverkoopplaatsen vonden, geeft men er in de meeste gevallen de voorkeur aan voorloopig de markt af te wachten. Voor export is wel eenige vraag, hoofdzakelijk voor de Fransche markt, doch op huidige noteeringen wordt slechts weinig geboekt.

De manufacturenmarkt is zeer rustig en waar fabrikanten tot eenige concessie bereid zijn, komen nog wel zaken tot stand, hoewel deze uit den aard der zaak en in verband met de groote moeilijkheden op elk gebied niet van veel beteekenis zijn. De Regeering is ook weer in de markt en voorraden kunnen tot goede prijzen verkocht worden. De Oostersche markten toonen echter nog weinig belangstelling en schijnen niet geneigd, de jongste stijgingen te volgen; men verwacht, dat spoedig veel meer weefstouwen zullen stilstaan, ook al, omdat het steeds moeilijker wordt de exportzaken te financieren, zoowel door de abnormaal hooge prijzen als door de zeer lange en onzekere leverings-termijn.

Noteeringen voor Loco-Katoen.

(Middling Uplands.)

	13 Juli '17	6 Juli '17	29 Juni '17	13 Juli '16	13 Juli '15
New York	26,95 c	26,15 c	27,15 c	12,90 c	—, — c
Liverpool	19,— d	18,85 d	19,45 d	8,01 d	5,17 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.

(In duizentallen balen.)

	1 Aug. '16 tot 6 Juli '17		Overeenkomstige perioden	
	1915—'16	1914—'15		
Ontvangsten Gulf-Havens..	5038	4923	6990	
„ Atlant. Havens	2083	2558	3632	
Uitvoer naar Gr. Britannië	2477	2672	3754	
„ „ 't Vasteland.	2141	2460	3938	
„ „ Japan etc...	443	476	492	

Voorraden in duizentallen	6 Juli '17	6 Juli '16	6 Juli '15
Amerik. havens.....	738	725	812
Binnenland.....	506	415	487
New York	61	157	244
New Orleans	203	196	169
Liverpool	353	639	1693

WOL.

Van de markt te Bradford valt niets te berichten.

Het Britsche Gouvernement heeft wederom belangrijke bestellingen in khaki gedaan en dientengevolge zijn de exportzaken zeer beperkt.

Het Gouvernement heeft directe verzending toegestaan van 50.000 balen van Australië naar Noord-Amerika.

SUIKER.

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Augustus	Londen			New York 96% Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Javas fob.	Amer. Granu- lated fob.	
13 Juli 1917....	f 24 1/2	—	—	—	6,52
6 „ 1917....	„ 24 1/2	53/9	16/6	31/6	6,20 a 6,33
13 Juli 1916....	„ 30 3/4	47/1 1/2	20/6	31/6	6,27 a 6,40
13 Juli 1915....	„ 23 3/16	31/-	20/-	—	4,83 a 4,86
21 Juli 1914....	„ 11 12/8	18/-	—	—	3,26

Nog altijd worden aan onze Bietsuikermarkt geen zaken afgesloten. De noteeringen voor Augustus-levering blijven onveranderd f 26,— verkoopers en f 23,— koopers.

De vooruitzichten voor den suikermarkt in ons land zijn zeer gunstig en men verwacht een hooger rendement dan verleden jaar. Uit de overige bietproduceerende landen lui-

den de oogstberichten bevredigend. In Rusland moet de aanplant met ongeveer 25 pCt. tegen verleden jaar vermindert zijn. Waar toen reeds circa 300.000 tons minder geproduceerd werden dan noodig voor de consumptie, zal thans het verbruik in Rusland zeer moeten worden ingekrompen zolang het gebrek aan transportmiddelen geen invoer op groote schaal veroorlooft.

De zichtbare voorraden bedroegen volgens F. O. Licht:

	1916/17	1915/16	1914/15
Duitschl. } 1 Sept.	250.000*	545.000*	536.607 tons
Hamburg			
Oostenrijk 1 „	305.000*	478.000*	244.741 „
Frankrijk 1 „	39.012	58.525	141.454 „
Nederland 15 Juni	115.627	25.396	63.189 „
België 1 Mei	87.225	46.613	142.026 „
Engeland 1 Juni	112.335	134.513	312.201 „
Totaal Europa	909.199	1.288.047	1.440.218 tons
Ver.St.v.N.A. 24 Mei	330.000	184.352	343.624 „
Cubahavens 27 Juni	724.000	681.828	681.000 „

Totaal ..... 1.963.199 2.154.227 2.464.842 tons

* Raming.

Uit Java kwamen nog geen verdere berichten over de ontwikkeling van den toestand. Partijen zijn nog aan het onderhandelen. Verdere afdoeningen kwamen tot stand van Superieur tot f 11,— en No. 16 en h. tot f 9 en f 9¹/₈, doch tot dusver hebben slechts eigenaren, die zich bij de combinatie van producenten niet hebben aangesloten, op deze basis verkocht. Met Britsch Indië werden meerdere zaken afgesloten. De suikervracht van Java daarheen werd met 30/— per ton verhoogd. De berichten over het rendement der verschillende fabrieken blijven gunstig en de uitkomsten van 74 fabrieken per 1 Juli toonen eene verhooging van 8¹/₂ pCt. tegen verleden jaar.

Uit de Indische Mercurius nemen wij de volgende interessante specificatie over van den Javaoogst 1916 gerangschikt volgens de verschillende kwaliteiten met de gemiddelde verkoopprijzen:

Superieure suiker	12.722.647 pic.	48,39 %	f 12,22 ¹ / ₂
Hoofdsuiker No. 16 en hooger	9.663.142 „	30,76 %	„ 10,91 ¹ / ₂
„ Am. assortiment	2.752.850 „	10,47 %	„ 10,64
Superieure stroopsuiker ...	761.952 „	2,90 %	„ 12,31
Melasse suiker	338.586 „	1,29 %	„ 8,83
Gecentrifugeerde zaksuiker	50.749 „	0,19 %	„ 7,84
	26.289.926 „	100,— %	f 11,54

In Amerika zijn de prijzen weder opgelopen; de laatste notering was voor Spot Centrifugals 6,52 c.

Wij laten hier volgen de volledige Cuba statistiek, die thans compleet is en zich dus niet meer gedeeltelijk tot de cijfers van slechts 6 havens bepaalt:

	1916/17	1915/16	1914/15
Ontv. der week tot 30 Juni	34.755	25.950	19.000 tons
Totaal sedert 1 Dec. 1916	2.751.424	2.843.490	2.335.713 „
Werkende fabrieken ...	?	15	14
Export d. week tot 30 Juni	60.000	48.522	47.100 „
Totaal sedert 1 Dec. 1916	2.020.869	2.158.241	1.639.823 „
Exp. U.K. tot 2 Juni	419.455	353.345	157.558 „
„ Frankrijk „ 2	27.562	83.420	5.895 „
Totale voorraad op 2 Juli	698.000	659.256	652.200 „
V.S. exp. ger. 1 Jan.-13 Juni	153.608	322.417	59.553 „

RUBBER.

De noteringen zijn in de afgelopen week onveranderd gebleven. Het abnormale verschil tusschen de noteringen voor loco rubber en de latere termijnen blijft nog bestaan, ofschoon er veel loco rubber gekocht wordt, die men laat opslaan om ze te leveren tegen de daartegen gedane verkoopen op lateren termijn.

De prijzen voor loco worden echter gedrukt, doordat fabrikanten zeer weinig belangstelling toonen, waarbij de groote voorraden en de steeds grooter wordende productie een factor te hunnen gunste is.

De noteringen zijn:

Prima Hevea Crêpe loco/Juli 2/5 ³ / ₄	einde vorige week 2/6
Aug./Sept. ... 2/6 ¹ / ₂	„ „ „ 2/7
Juli/Dec. ... 2/7 ³ / ₄	Oct./Dec. 2/8
Hard cure fine Para.....	3/-

HUIDEN.

(Bericht van de firma Grisar & Co.)

De markt handhaaft zich volkomen en de zaken worden geregeld gedaan ten gunste van verkoopers. De vraag blijft

aanhouden, maar passende waar ontbreekt. Zoo gaat het ook met het artikel inlandsche huiden, waarvoor de vraag naar osse- en vaarshuiden ten eenenmale niet kan bevredigd worden, terwijl de stemming voor koehuiden minder gunstig is. Inderdaad is ook de verhouding in prijs van osse- en vaarshuiden tegenover koehuiden, vastgesteld door de distributiewet, niet juist en zou het verschil minstens 5 cent per ¹/₂ Ko. moeten bedragen. Afgedaan werden: 1625 droge en gezouten huiden. Buitenlandsche markten stationnair. In inlandsche kalfsvellen is de vraag eenigszins tot staan gekomen in verband met de onzekere vaart.

Aanstaande Vrijdag zullen geveild worden: 3000 gezouten Rio Grande huiden, waarvan de notities Maandag verzonden zijn. Deze huiden zijn alle min of meer beschadigd.

KOFFIE.

(Uit het Mailbericht van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

Van de ca. 1400 balen Robusta die volgens het vorig bericht, dezer dagen aan de markt waren, werd het grootste gedeelte verkocht tot onveranderde prijzen aan zoodanige koopers die vertrouwen, eindelijk wel toestemming tot uitvoer te zullen krijgen en anders gebruik kunnen maken van de gelegenheid tot annuleering. Het overige werd teruggetrokken, vermoedelijk om betere tijden af te wachten. Anderen die zonder het recht tot annuleering te geven, bepaald wenschen te verkoopen, geraken in tweestrijd wat te doen, daar voor hen geen ander afzetveld open staat dan het binnenlandsch verbruik, dat overigens genoeg behoefte heeft doch niet boven de maximum-prijzen kan betalen.

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
13 Juli 1917	212.000	5300	999.000	5100	13 ²⁹ / ₃₂
6 „ 1917	173.000	5175	883.000	5000	13 ¹ / ₄
2 „ 1917	145.000	5375	948.000	5000	13 ¹⁹ / ₁₆
13 Juli 1916	232.000	6600	1.001.000	6700	12 ²¹ / ₃₂

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
13 Juli 1917....	47.000	93.000	146.000	238.000
13 Juli 1916....	26.000	53.000	234.000	420.000

Statistiek der firma G. Duuring & Zoon.

Zichtbare voorraad op 30 Juni, in duizenden balen.

	1917	1916	1915	1914	1913
Voorraad in Europa ..	3.315	3.543	4.386	7.910	6.480
Stoomend { Brazilië ..	404	497	315	351	299
{ Oost-Indië ..	?	?	44	10	12
{ Ver. Staten ..	—	—	23	9	12
	3.719	4.040	4.768	8.280	6.803
Voorraad Ver. Staten	2.580	1.950	1.823	1.643	1.848
Stoomend { Brazilië ..	346	92	191	371	146
{ Oost-Indië ..	?	?	8	12	31
Ver. Staten	6.645	6.082	6.790	10.306	8.828
Voorraad in Rio	135	169	254	216	161
„ „ Santos ..	965	811	463	726	1.240
„ „ Bahia ..	33	29	31	41	46
Totaal.....	7.778	7.091	7.538	11.289	10.275

	1916	1915	1914	1913	1912
Op 31 Mei.....	8.136	7.874	8.257	11.616	10.565
Op 1 Juli.....	7.091	7.538	11.289	10.275	10.965

VETTEN EN OLIËN.

Oleo-Margarine. Noord-Amerikaansche. Amerika offerde deze week, Juli/Augustus-aflading:

1e kwaliteit (z.g. „Extra's") ad f 146,—, IIIe „ „ „ 132,—, franco wal hier, inclusieve molest, met de bijvoeging dat er kans was op verschepering per s.s. „Nieuw-Amsterdam”.

Dit gaf aanleiding tot kooplust, al achtte men deze offerden te hoog in prijs; men bood f 140,— voor Ie soort en f 130,— voor IIIe soort, bovenstaande condities. Hierop is nog geen antwoord gekomen.

In Zuid-Amerikaansche werden verkocht:
200 tics. L. P. C. S. extra Oleo Juli/Aug. ad f 125,— franco wal hier, exclusieve molest, event. vracht boven f 150,— per ton door koopers te vergoeden.

Premier-Jus eveneens lager.

Er is gedaan: Juli/Augustus-aflading:

Zuid-Amerikaansche Ie soort ad f 132,—
IIe „ „ „ 130,—

c. i. f. Rotterdam inclusieve molest, franco wal hier, terwijl verder nog geoffereerd wordt:

Zuid-Amerikaansche Ie soort ad f 117,—
IIe „ „ „ 114½,—

c. i. f. exclusieve molest. Gedaan: ad f 126,— c. i. f. inclusieve molest.

Van Neutrallard en Katoenolie valt niets te vermelden.

COPRA.

Ook deze week kwam er in den toestand van de markt weder geen verandering en werd er niets gedaan.

Ceylon cif. Londen £ 46.— (koopers) en cif. Marseille nom.

NOTEERINGEN.

Java f. m. s.

14 Juli 1917....	f 53¼	} N.O.T.-condities.
7 „ 1917....	„ 53¼	
14 Juli 1916....	„ 40¾	
14 Juli 1915....	„ 97	
20-25 Juli 1914....	„ 28¼	

VERKEERSWEZEN.

BINNENVRACHTEN.

In verband met het weinig hoopvol vooruitzicht, ten aanzien der vrije vaargeul, waarmede de vrees gegrond is dat de zeescheepvaart voorloopig wel geheel stop gezet zal worden, is te vreezen dat dientengevolge de binnenscheepvaart zoo goed als geheel werkeloos zal moeten liggen.

Vrachtnoteeringen:

Ruhr—Arnhem	kolen kleine schepen	Mk. 5.95
„ —Rotterdam	„ „ „	„ 6.10
„ —Arnhem	„ gemidd.	„ 5.20
„ —Rotterdam	„ „ „	„ 4.50
„ —Leiden	„ „ „	„ 6.45
„ —Zeeland	„ „ „	„ 8.25

(alles per ton; koers f 100.— = Mk. 277.—).

Van Rotterdam naar de Ruhr gaat niets om.

Ruhr—Rotterdam met vrij sleepen f 1.10 per ton (partijen kolen).

Rhein-Hernekanaal naar Rotterdam, ladingen cokes Mk. 10 p. t.¹

Ruhr—Antwerpen Mk. 5.25 per ton

Rhein-Hernekanaal—Antwerpen „ 6.25 „ „

„ —Brussel „ 6.50 „ „

België—Ruhr gaat niets om.

Bij afvarende vrachten is sleeploon steeds voor schippersrekening, tenzij speciaal geconditionneerd.

BEVRACHTINGEN.

16 Juli 1917. De vrachtenmarkt bleef onveranderd vast. Aanbouw in de Vereenigde Staten neemt een groote vlucht. Sedert het begin van den verscherpten duikbootoorlog werden in de eerste vier maanden een aantal nieuwe rederijen en werven opgericht, met onderscheidenlijk 100 en 200 miljoen gulden kapitaal, of meer dan het totale bedrag, dat in de eerste 2½ jaar van den oorlog in dergelijke ondernemingen gestoken werd.

In Duitschland werd bij den Rijksdag een wetsontwerp ingediend betreffende door het Rijk te verlenen vergoedingen van schade, welke rederijen tengevolge van den oorlogstoestand geleden hebben. In aanmerking komen schepen, welke tot zinken gebracht of in beslag genomen werden, alsmede kosten van onderhoud en havengelden van schepen, welke bij het uitbreken van den oorlog in een buitenlandse haven een schuilplaats zochten. Staatshulp wordt echter in hoofdzaak alleen gegeven voor aanbouw of aankoop van vrachtbooten. Bij het bepalen van vergoeding, zou de waarde aangenomen worden, zooals die op 31 Juli 1914 was, met een toeslag van 60—80 pCt., indien binnen drie jaar en van 40—60 pCt. indien in vier tot zes jaar na het sluiten van den vrede nieuwe schepen in dienst gesteld worden.

Door den Bondsraad werd een verordening uitgevaardigd aangaande bevrachtingsovereenkomsten. De voornaamste bepalingen zijn, dat contracten, welke na 1 December 1916 gesloten werden, bij het sluiten van den vrede vervallen, tenzij bijzondere toestemming voor de uitvoering gegeven werd, en voorts dat aan de regeering kennis gegeven moet worden van alle bevrachtingen, welke krachtens een vroeger verleende vergunning gesloten werden. De bedoeling is de geheele vloot ter beschikking te hebben, zoodra de vaart hervat kan worden, om deze dan ten nutte van het algemeen te kunnen gebruiken.

De toestand van de scheepvaart op Nederland bleef onveranderd. Een aantal Duitsche schepen dat van Rotterdam uit de Oostzeevaart wilde hervatten, werd gedeeltelijk in den grond geboord en gedeeltelijk door de Engelschen ingepikt.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen/R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
9/14 Juli 1917	—	—	—	30/-	—	140/-
2/7 „ 1917	—	—	—	30/-	—	140/-
10/15 Juli 1916	—	—	f 15,—	10/-	f 110,—	160/-
12/17 Juli 1915	—	—	7/9	7/6	55/-	55½/-
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11¼	1/11¼	12/-	12/-

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oosth. Engeland (mijnstutten)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
9/14 Juli 1917	—	—	—	—
2/7 „ 1917	—	—	—	—
10/15 Juli 1916	—	—	—	440/-
12/17 Juli 1915	—	—	f 100,—	226/-
Juli 1914	f 12,—	24/6	75/-	77/6

ERTS.

Data	Bilbao Middlesbro'	Carthagena Middlesbro'	Griekland Middlesbro'	Poti Middlesbro'
9/14 Juli 1917	—	—	—	—
2/7 „ 1917	—	—	—	—
10/15 Juli 1916	19/-	19/-	21/-	—
12/17 Juli 1915	10/9	13/-	15/-	—
Juli 1914	4/3	5¼¼	5/9	8/6

KOLEN.

Data	Cardiff				Oosth. Engeland	
	Bordeaux	Genoa	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
9/14 Juli 1917	69/-	101/3	—	—	—	—
2/7 „ 1917	69/-	101/3	—	—	—	—
10/15 Juli 1916	34/-	77/6	95/-	45/-	f 6.50	—
12/17 Juli 1915	fr 18,50	22/-	24/6	27/-	„ 6,—	—
Juli 1914	„ 7,—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Birma West Europa (rijst)	Vladivostock West Europa	Chili West Europa (salpeter)
9/14 Juli 1917	350/-	450/-	—	180/-
2/7 „ 1917	350/-	450/-	—	180/-
10/15 Juli 1916	93/9	145/-	—	140/-
12/17 Juli 1915	52/6	75/-	—	65/- ¹⁾
Juli 1914	14/6	16/3	25/-	22/3

¹⁾ Per zeilschip.

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. swaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. swaar.

Hout gezaagd en pitchpine per St. Pet. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.

Overige noteeringen per ton van 1015 K.G.